

Мистецька галузь

Образотворче
мистецтво

НОВА
УКРАЇНЬКА ШКОЛА

Маленький художник

4
КЛАС

Альбом-посібник

До підручника Л. Масол та ін.
за програмами
О. Савченко та Р. Шияна

Видавництво «Підручники
і посібники»

Красу і різнобарв'я природи зображують художники-пейзажисти (пейзаж — зображення природи, краєвиду). Вони створюють певний художній образ, у якому передають свої почуття, настрій, емоції.

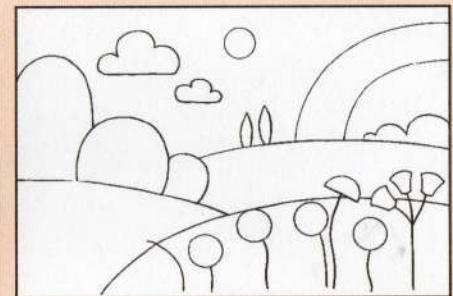
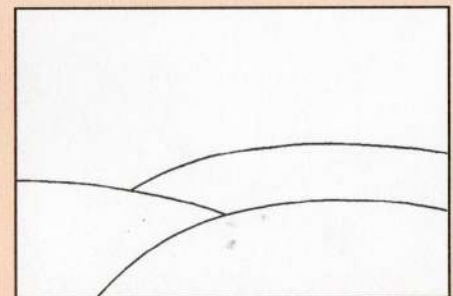
Щоб передати на картині глибину простору, художники розподіляють зображення на передній, середній і задній плани. Передній план зображують на картині нижче, а середній і задній — вище.

Розглянь, як діти передали глибину простору на своїх малюнках.

Послідовність виконання

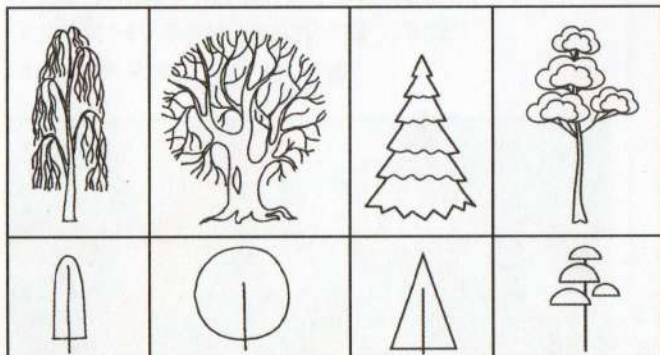
1. Простим олівцем познач пагорби.
2. Наміть на передньому плані квіти, на середньому і задньому — дерева та райдугу.
3. Намалюй сонце, хмари, доріжку (що звучується вдалечінь) та інші дрібні деталі.
4. Добери потрібні кольори, створи на палітрі потрібні відтінки і розфарбуй малюнок.

Виконай малюнок «Мій рідний край» за зразком або власним задумом.

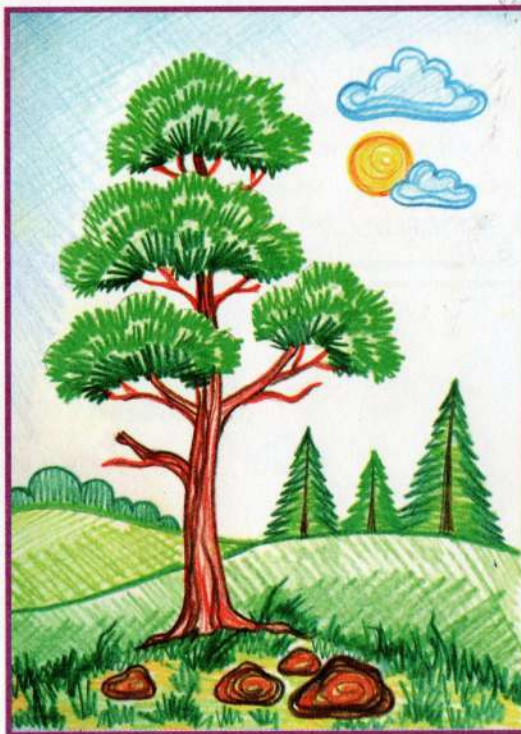
Створити художній образ у графіці художникові допомагають графічні засоби виразності: лінії, штрихи, крапки, плями. Графічні малюнки можуть бути чорнобілими та кольоровими.

Розглянь, на які геометричні фігури схожі крони дерев.

Виконай малюнок «Струнка сосна», використовуючи графічні засоби виразності.

Розглянь, як штрихуванням можна зобразити форму та об'єм крони дерев.

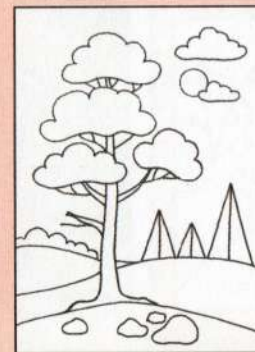
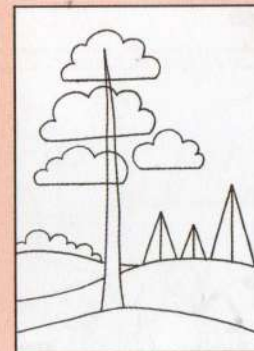
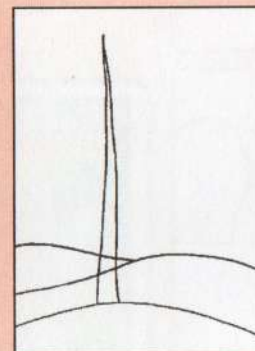

Розглянь напрямки штрихування.

Послідовність виконання

1. Наміть простим олівцем пагорби та стовбур сосни.
2. Намалюй дерева (переднього, середнього та заднього планів), хмари, сонце та каміння.
3. Кольоровими олівцями виконай штрихування дерев і пагорбів за зразком (спочатку легкими світлими штрихами, а потім — яскравими насиченими).
4. Закінчи малюнок.

Натюрморт — це зображення предметів побуту, квітів, фруктів, солодоців тощо. У натюрморті більші предмети розміщують позаду менших. Предмети, що ближчі, зображують на малюнку нижче, а ті, що далі, — вище. Ближні предмети можуть частково загороджувати ті, що за ними.

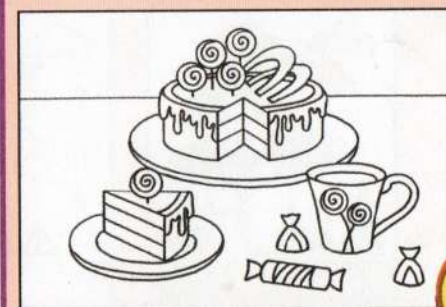
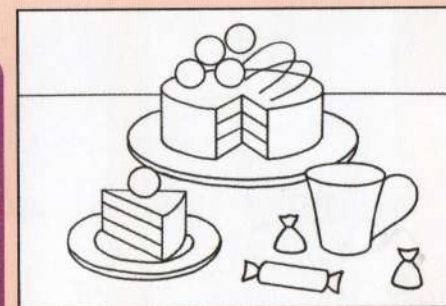
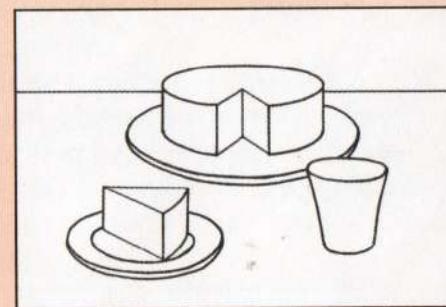
✓ Розглянь, як по-різному можна прикрасити торт і чашку.

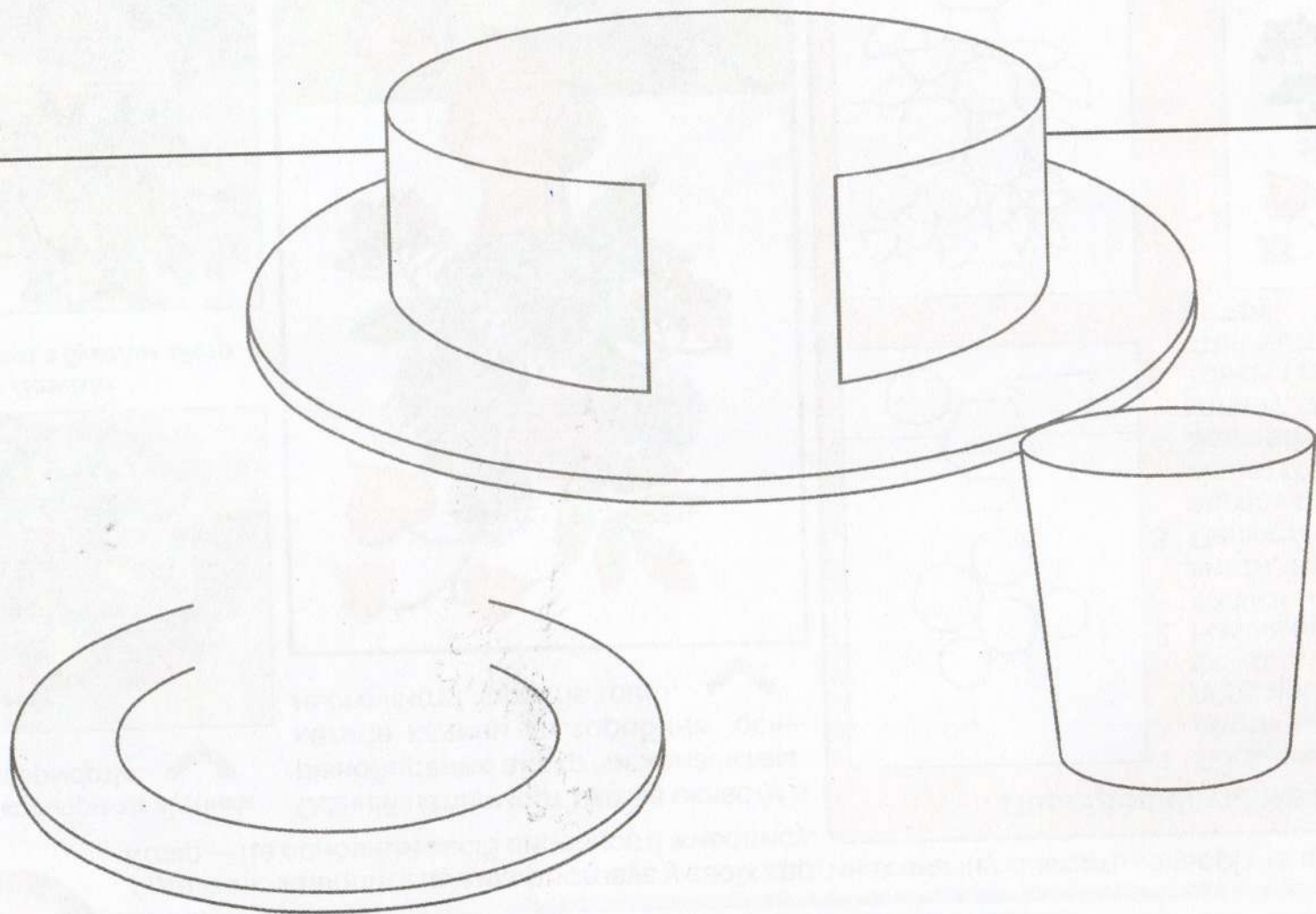

Намалюй натюрморт із солодоцями за зразком чи власним задумом.

Послідовність виконання

1. На поданій основі намить простим олівцем надрізаний торт і його шматочок на блюдці.
2. Намалюй оздоблення торта і чашки.
3. Намалюй цукерки.
4. Добери потрібні кольори та розфарбуй малюнок.
5. Тонкі та дрібні елементи намалюй фломастерами.

Художник-живописець використовує у своїх картинах значну кількість кольорів та відтінків. Колір — це основний засіб виразності живопису.

Розглянь кольори та відтінки осінніх натюрмортів.

Наталія Познікір.
Натюрморт з букетом айстр

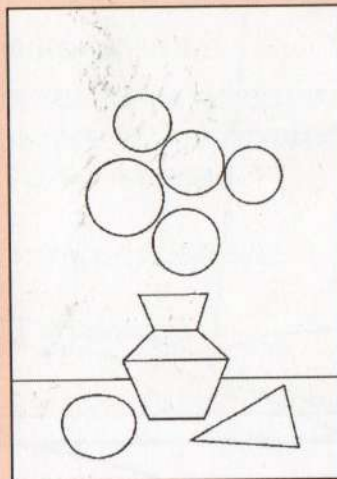
Осіній натюрморт можна скласти з різнобарвних айстр чи хризантем, кетягів калини чи горобини, осіннього листя, фруктів тощо.

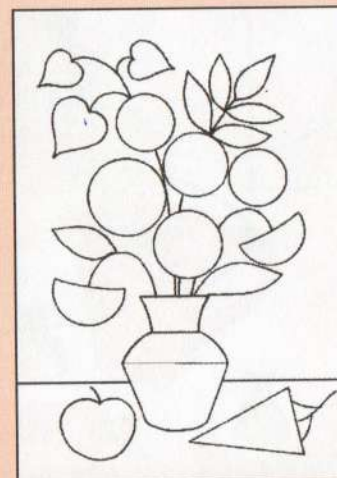
Аркадій Зражевський.
Натюрморт на вікні

Намалюй осінній натюрморт за зразком або власним задумом.

Послідовність виконання

1. Простим олівцем зобрази деталі натюрморту за допомогою геометричних фігур.
2. Намалюй форму вази та яблука, наміть стебла, листя, грона калини.
3. Пелюстки квітів малюй одразу пензлем, а ягоди — відбитком пальця.
4. Зафарбуй стіл, листя, калину, вазу, яблуко.
5. Тонким пензлем промалюй стебла та інші дрібні деталі.

Квіти петриківки

Немов живі, лягають на папір листочки, пуп'янки, квіток голівки. Чарують душу і милують зір казкові квіти петриківки.

Тетяна Чернявська

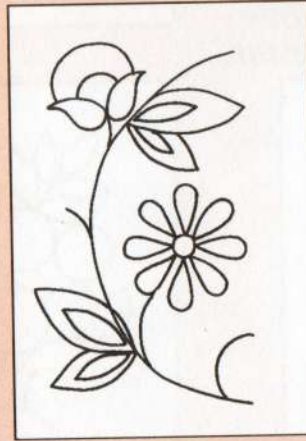
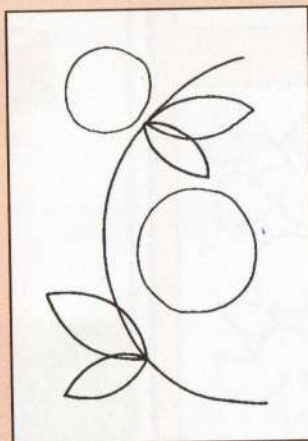
Характерними елементами петриківського розпису є квіти, пуп'янки, листя, стебла тощо. Круглу чи овальну квітку називають розеткою; зображення квітки збоку, подібне до розрізаної навпіл цибулини, — цибулькою.

Розглянь розписи і знайди квіти-розетки та квіти-цибульки.

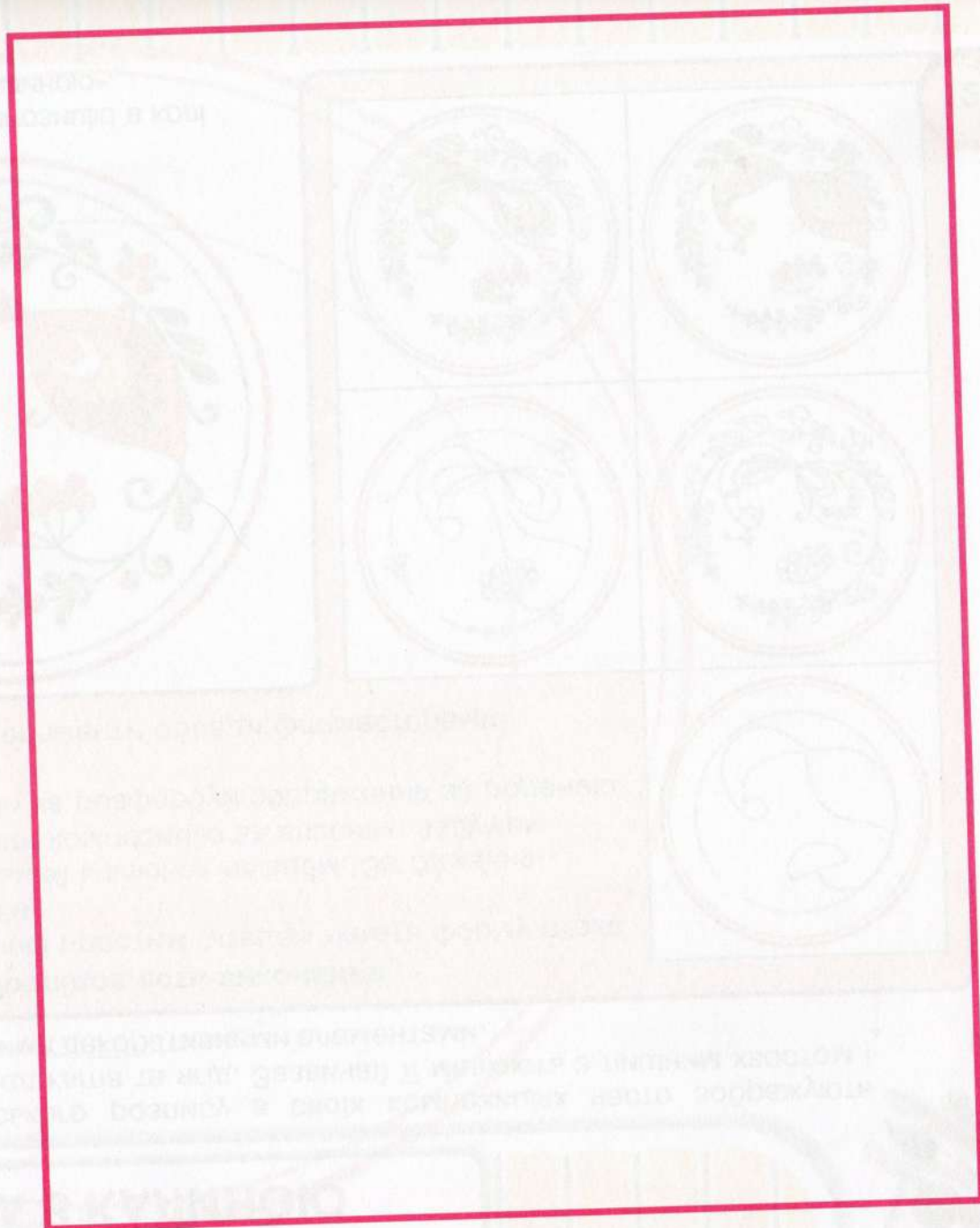
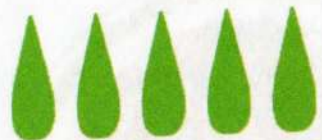
Послідовність виконання

1. Наміть простим олівцем стебло, місце для квітів і листя.
2. Наміть декоративні пелюстки на квітах.
3. Дібраними кольорами розмалюй квіти, листя, стебла.
4. Намалюй пензлем декоративні елементи: пелюстки, листочки, вусики. Ягідки виконай відбитком пальця.
5. Доповни чи зміни композицію за власним задумом.

Повправляйся у виконанні круглих відбитків пальцем, круглим пензлем з тонким кінчиком виконай відбитки: рівне, похиле, криве та зігнуте зернятко.

Виконай композицію з квітами в техніці петриківського розпису.

Розглянь, як можна прикрасити птахів декоративними елементами.

Юлія Рожкова. Пташка

Наталія Статива-Жарко
Таріль «Серпень»

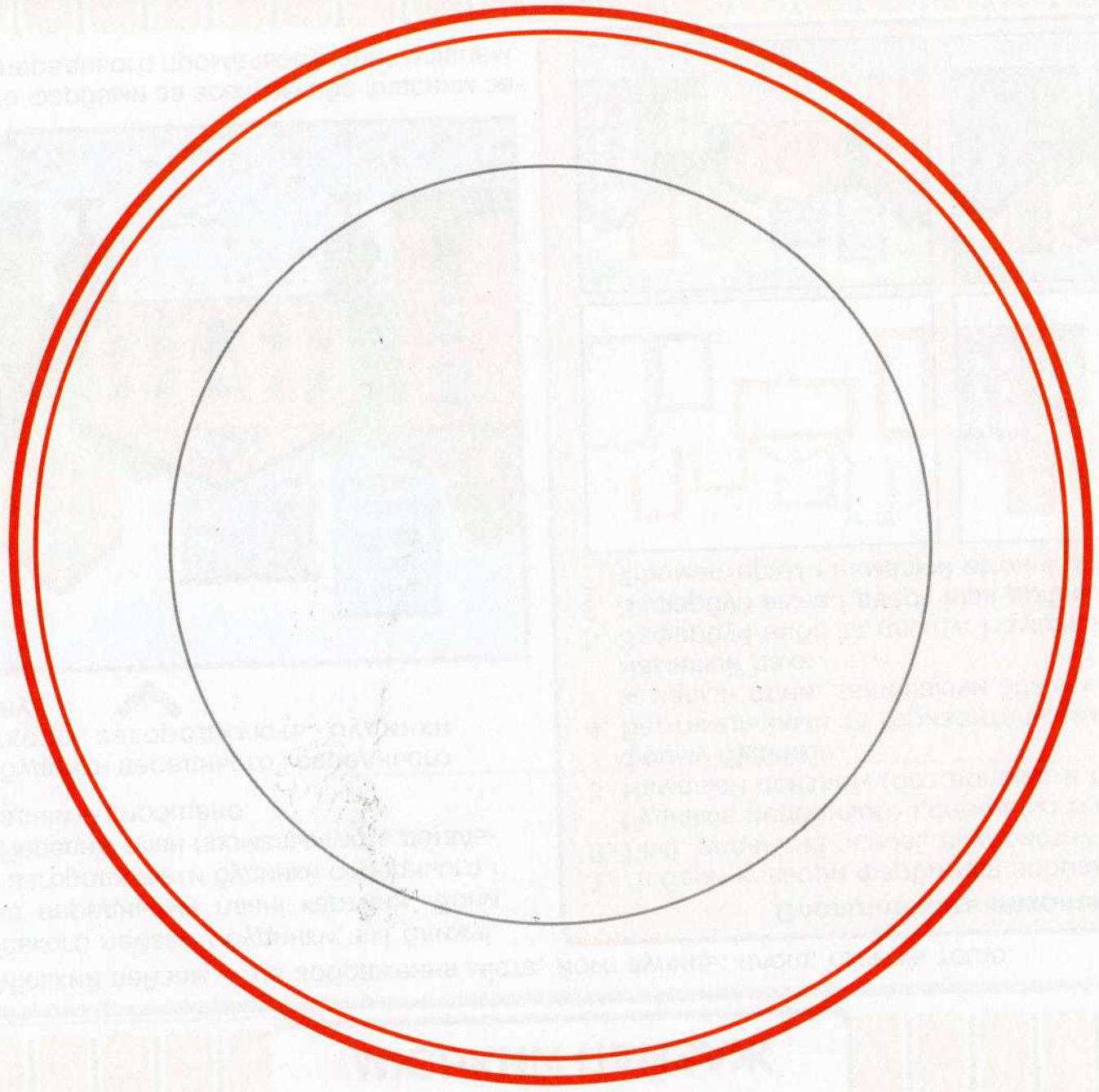
Майстри петриківського розпису в своїх композиціях часто зображують чарівну пташку серед квітів та ягід. Зазвичай її малюють з пишним хвостом і крилами, оздобленими декоративними елементами.

Послідовність виконання

1. На поданій основі простим олівцем намість форму птаха та грона калини.
2. Виконай детальний малюнок олівцем. За бажання доповни чи зміни композицію за власним задумом.
3. Добери кольори та розфарбуй зображення за поданою послідовністю.
4. Тонкі та дрібні елементи обведи фломастерами.

Виконай композицію в колі «Пташка з калиною».

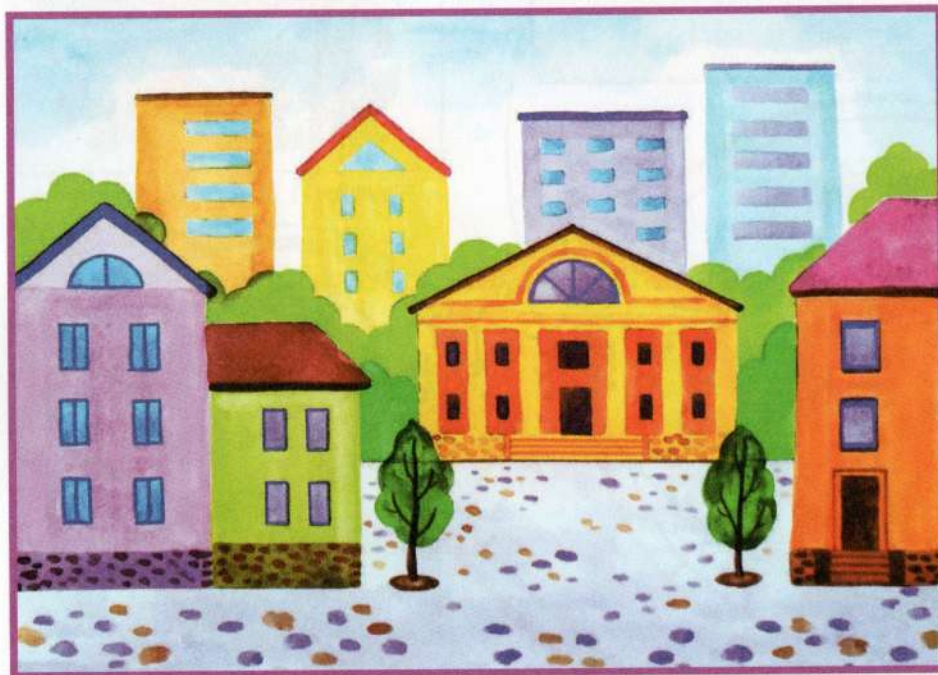

Міський пейзаж — це зображення міста, його вулиць, площ, скверів тощо.

У зображенні міського пейзажу будинки, які ближчі, розташовують на передньому плані картини. Вони можуть частково загороджувати будинки середнього і заднього планів. Передній план промальовують детально, а середній і задній — спрощено.

Розглянь, як будинки переднього і середнього планів частково загороджують будинки заднього плану.

Намалюй місто фарбами за зразком або власним задумом без попереднього промальовування олівцем.

Послідовність виконання

1. Добери кольори фарби для зображення будинків.
2. Лінії, подані на основі, використай для розміщення будинків переднього і середнього планів.
3. Намалюй пензлем (без допомоги простого олівця) форму будинків.
4. Вертикальними та горизонтальними лініями замалюй стіни, залишаючи білими вікна і двері. Намалюй дахи.
5. Зафарбуй небо та площу. Намалюй дерева.
6. Зафарбуй вікна і двері, інші дрібні деталі.
7. Фломастерами намалюй віконні рами, сходи тощо.

NOTES

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions.

2. It is essential to ensure that all entries are supported by appropriate evidence and are clearly dated.

3. The second part of the document outlines the procedures for handling any discrepancies or errors that may arise.

4. It is important to regularly review and reconcile the accounts to ensure that they are up to date and accurate.

5. The final part of the document provides a summary of the key points and offers some practical advice for ensuring the integrity of the records.

6. The document concludes by emphasizing the need for transparency and accountability in all financial dealings.

7. It is hoped that these guidelines will be helpful in ensuring that all financial records are maintained in a clear and concise manner.

8. The document is intended to serve as a reference for all staff involved in the financial management of the organization.

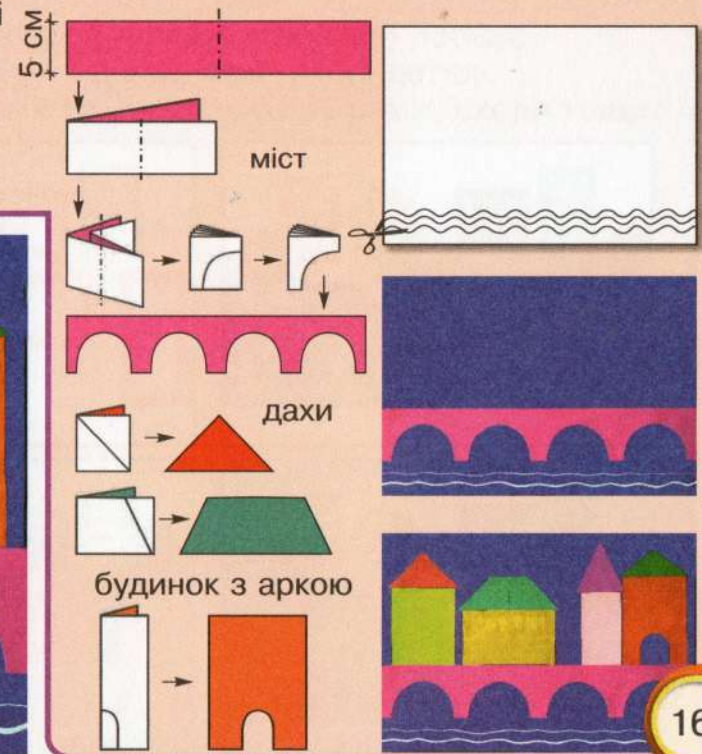
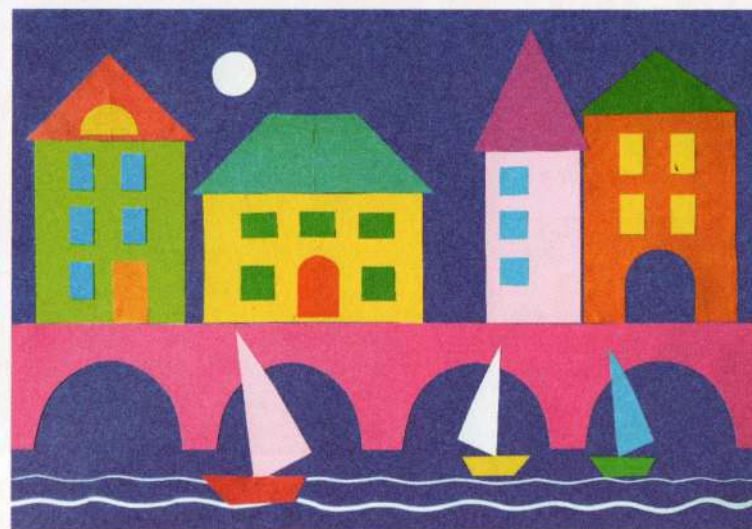
Уяви прогулянку містом, яке розмістилось на березі моря чи річки, де вздовж набережної стоять кольорові будиночки, а яскраві вітрильні човни гойдаються на хвилях. Таку прогулянку можна зобразити за допомогою аплікації.

Зверни увагу, як, змінюючи колір основи аплікації, «місто вдень» перетворюється на «місто вночі». ▼

Виконай аплікацію «Прогулянка містом» за зразком або власним задумом. ➤

- Послідовність виконання**
1. Підготуй аркуш картону фіолетового або темно-синього кольору для основи та добери кольоровий папір для аплікації.
  2. На аркуші білого паперу намалюй простим олівцем повздовж три хвилясті лінії. Розріж папір за цими лініями. Утворені хвилясті смужки виклади на основу.
  3. Для виготовлення моста відріж повздовж кольорового аркуша смужку завширшки 5 см. Склади її тричі навпіл. Намалюй та виріж пів арки. Розрівняй деталь.
  4. Послідовно виріж та розмісти на основі всі інші елементи аплікації, починаючи з більших (будинки, дахи) і закінчуючи меншими (вікна, двері, човни) тощо.
  5. У такій самій послідовності приклей їх.

Урок 9

УКРАЇНСЬКИЙ ТАНЕЦЬ

Українськими народними танцями захоплюються в усьому світі. Багато митців у своїх творах передають красу запального та динамічного українського танцю.

Зображення людей в русі називають динамічним (динаміка — рух), у спокійному стані — статичним (статика — нерухомість).

Щоб зобразити фрагмент танцю, потрібно виліпити фігури танцюристів та поставити їх у відповідні танцювальні позиції.

Юрій Баліков. Український танець

Едуард Павлов. Танець

Послідовність виконання

1. З пластиліну дібраних кольорів виліпи частини тіла хлопця та дівчини за зразком.
2. У місцях з'єднання рук та голови з тулубом, на менших деталях зроби загострення, а в більших — заглиблення олівцем.
3. З'єднай деталі.
4. Прикраси костюми. Зліпи головні убори.
5. Зроби фігури динамічними (зігни руки, ноги, шию, нахили тулуб).

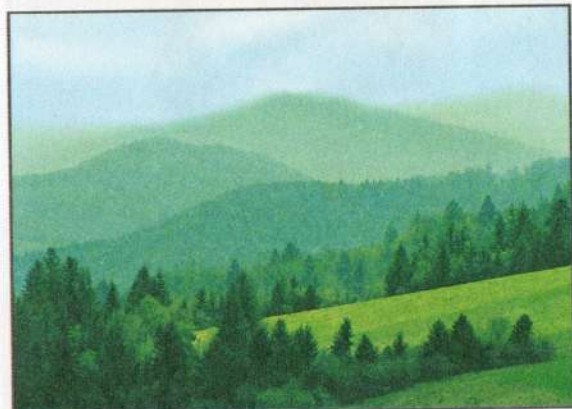

Виліпи з пластиліну фігури дівчини і хлопця в українському танці.

Карпати — наймальовничіший куточок нашої країни, що приваблює і зачаровує своєю красою. Щоб передати глибину простору в пейзажі, художник зображує передній план яскравими та насиченими кольорами, а задній — розмитими, світлими, холодними.

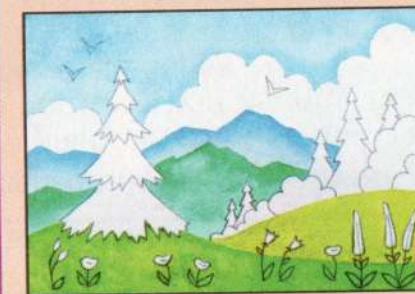
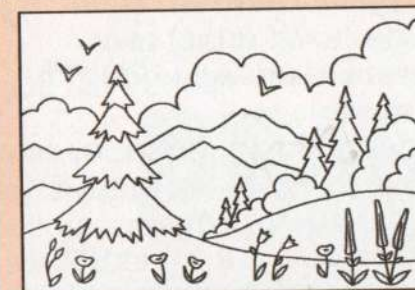
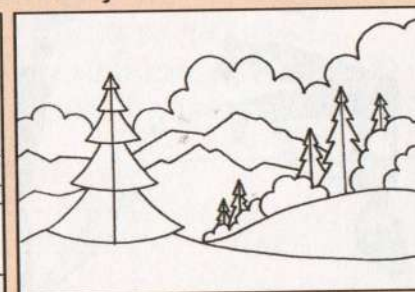
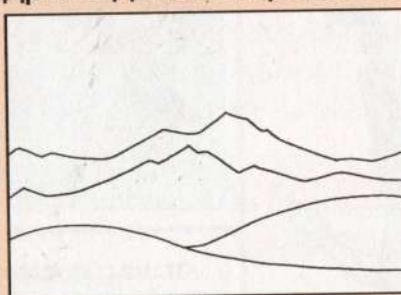
Зверни увагу, як у пейзажах передано глибину простору.

Намалюй карпатський краєвид за зразком або власним задумом.

Послідовність виконання

1. Наміть простим олівцем близькі і далекі гори.
2. Намалюй дерева, хмари та дрібні деталі переднього плану.
3. Дібраними кольорами зафарбуй небо, дальні та ближні гори (стеж, щоб фарба встигала підсихати).
4. Зафарбуй дерева. Тонким пензлем промалюй дрібні деталі переднього плану.

MONYRE MINSVIT ODE MOKRE DE KAZEN ENKODOM KONKRETI

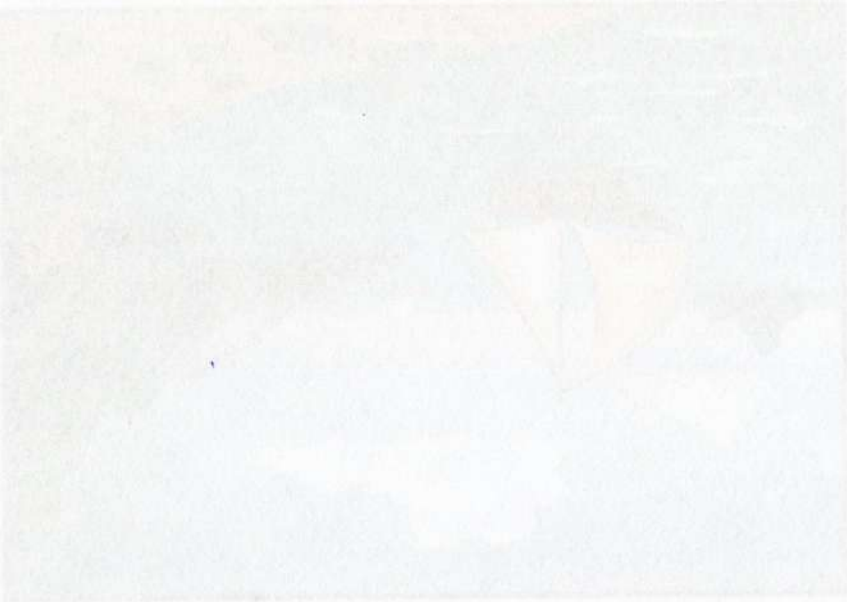
Судовий процес

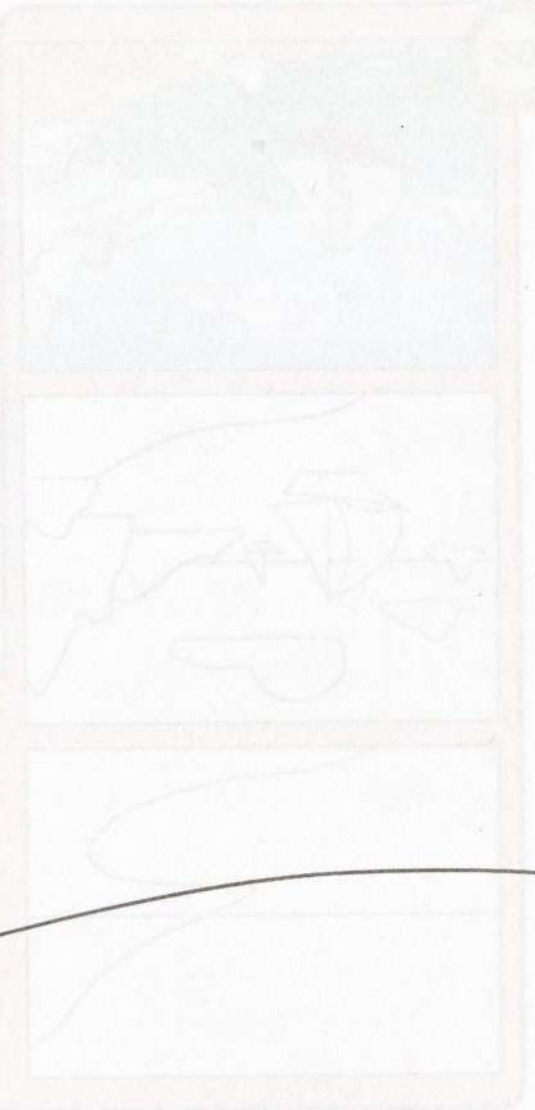
Судовий процес

Заробітківська судова палата
Судовий процес

Заробітківська судова палата
Судовий процес

Зображення морського пейзажу називають мариною. Художників, які малюють море, — мариністами.

Розглянь, яку кольорову гаму художник використовує для зображення моря та берега.

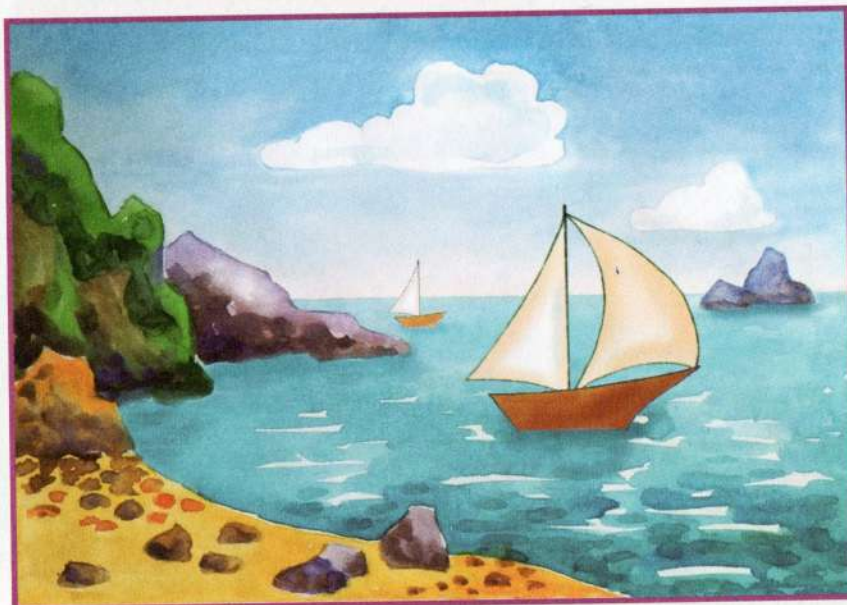
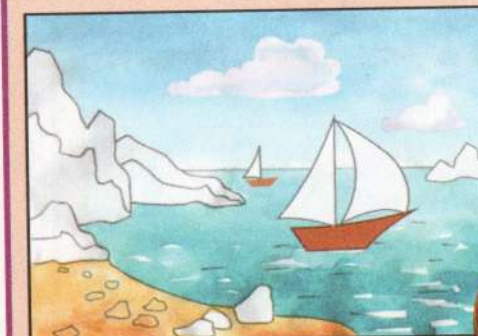
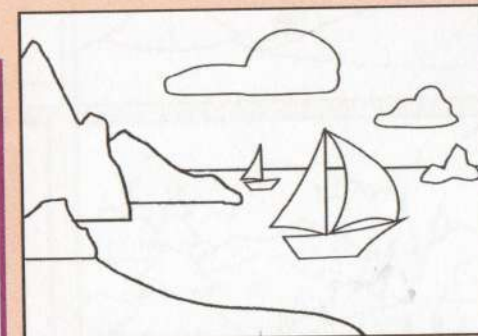
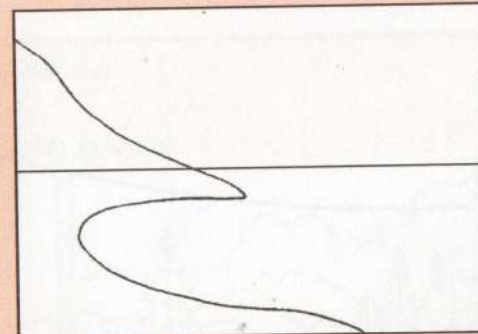
Світлана Шинкаренко. Яшмова бухта

Олександр Мілюков. Крим

Послідовність виконання

1. Простим олівцем познач лінію горизонту та лінію берега.
2. Наміть, а потім детально промалюй ближні й дальні скелі, хмари та вітрильники.
3. Широким пензлем (горизонтальними мазками) зафарбуй небо і море. Відблиски на поверхні води залиши білими.
4. Теплими кольорами і відтінками зафарбуй берег, скелі, вітрильники.

Намалюй морський пейзаж за зразком або власним задумом.

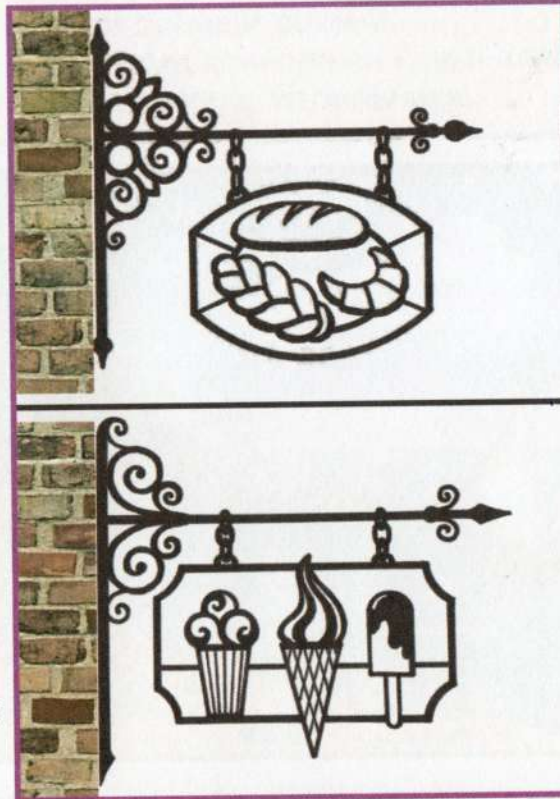

Художні вироби з металу є окрасою багатьох будинків і вулиць. Декоративні решітки, огорожі, ліхтарі, рекламні вивіски тощо, майстерно виготовлені ковалями, належать до декоративно-ужиткового мистецтва.

Розглянь зразки кованих рекламних вивісок. За допомогою них будь-який турист зрозуміє, де розміщена кав'ярня чи перукарня, книгарня чи музей, магазин продуктів чи одягу тощо.

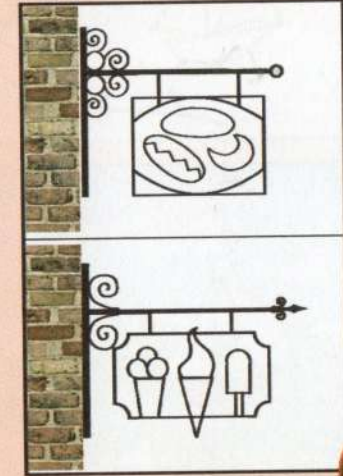
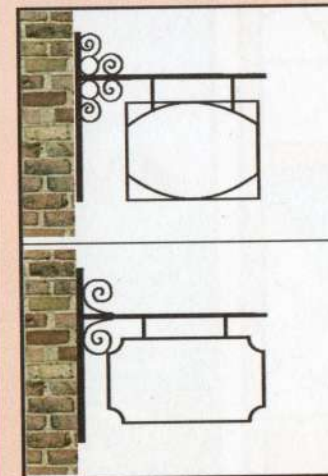

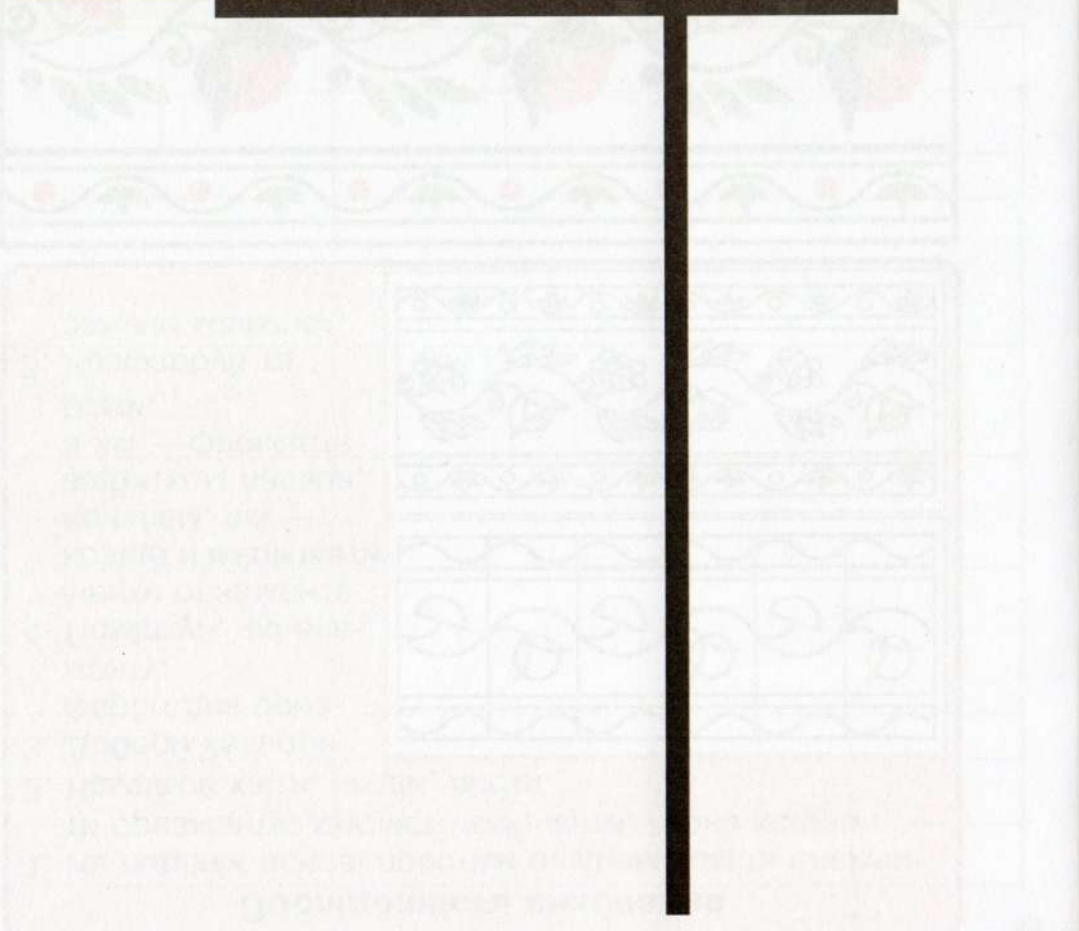
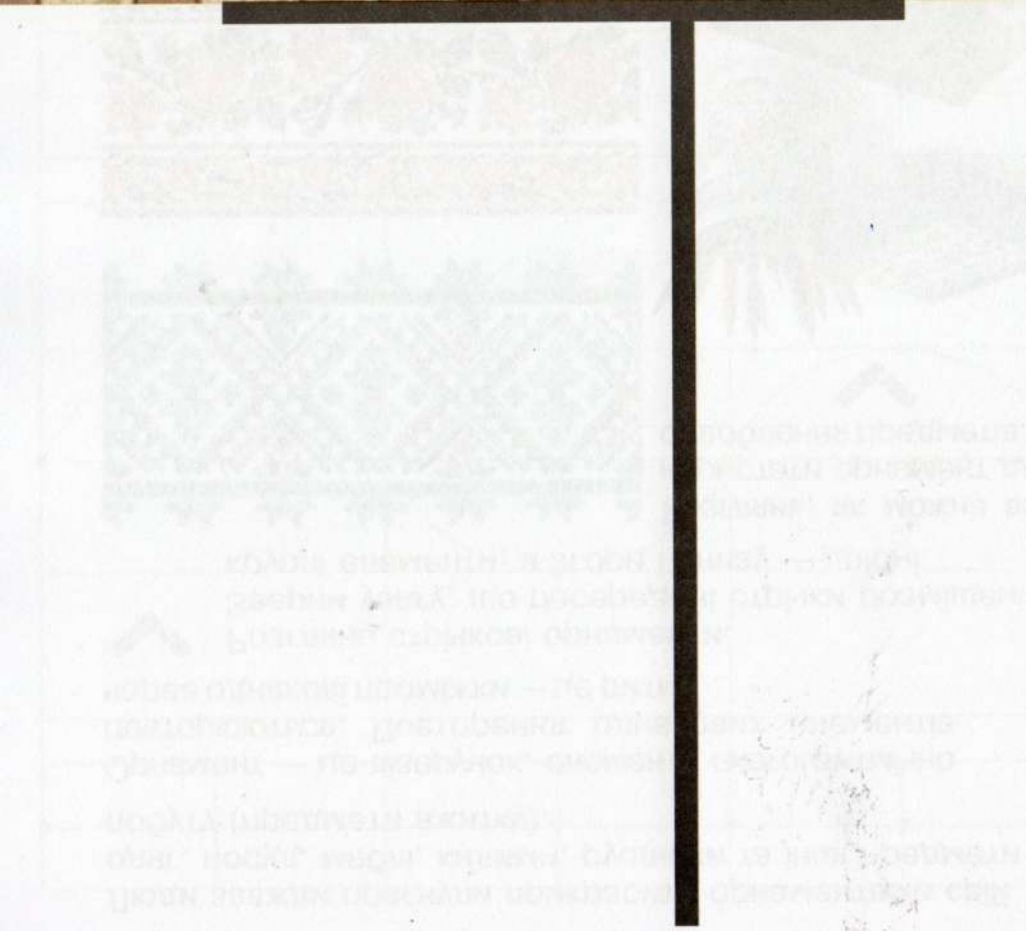
Намалюй ескізи рекламних вивісок за зразком або власним задумом.

Послідовність виконання

1. Поміркуй, для яких магазинів чи закладів ти робитимеш рекламні вивіски.
2. На поданій основі намалюй простим олівцем рамки для рекламних вивісок та фігурні кріплення.
3. Намалюй форму предметів для реклами.
4. Промалюй дрібні деталі.
5. Обведи всі лінії чорним фломастером. Зроби лінії товстішими там, де це потрібно.
6. Закінчи малюнок. Витри лінії, намальовані простим олівцем.

Виготовлення та художнє оздоблення предметів побуту називають декоративно-ужитковим мистецтвом.

Люди завжди прагнули прикрасити орнаментами свій одяг, посуд, меблі, килими, рушники та інші предмети побуту (предмети вжитку).

Орнамент — це візерунок, елементи якого ритмічно повторюються. Повторення однакових елементів через однакові проміжки — це ритм.

Розглянь стрічкові орнаменти. Зверни увагу, що посередині стрічки розміщені крупні елементи, а згори і знизу — дрібні.

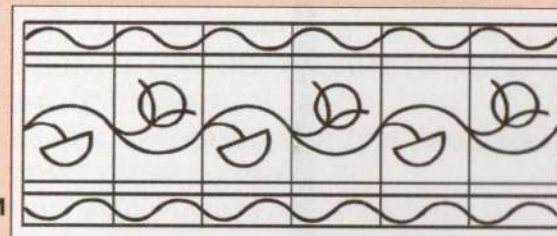
Розглянь, як можна використати орнамент для оздоблення предметів.

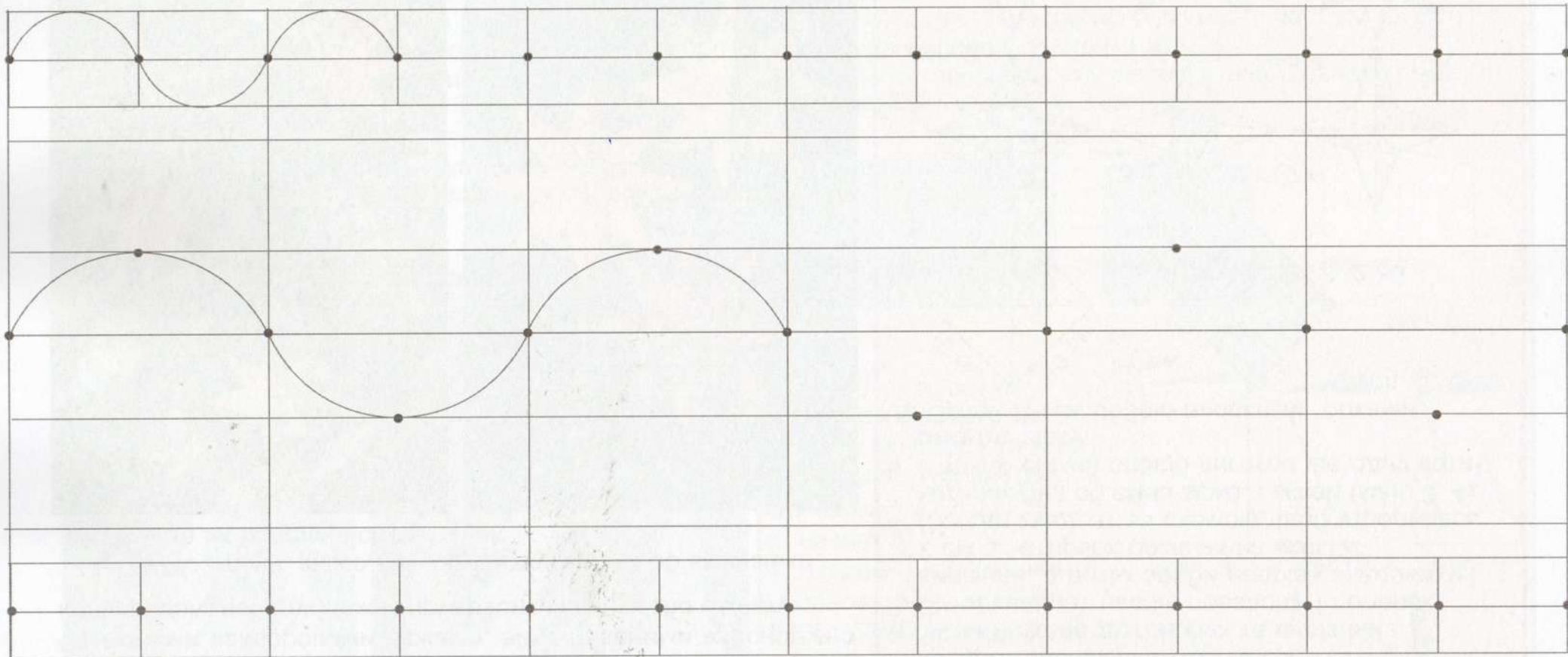

Намалюй стрічковий орнамент за зразком або власним задумом.

Послідовність виконання

1. На поданій основі простим олівцем намість елементи орнаменту: хвилясті лінії, квіти, грона калини.
2. Намалюй квіти, ягоди, листя.
3. Добери кольори фарби для орнаменту.
4. Поміркуй, які елементи орнаменту краще намалювати пензлем, які — відбитком пальця, а які — фломастерами.
5. Розфарбуй та закінчи малюнок.

Наближається Новий рік. Усі готуються до нього: прикрашають ялинку, готують подарунки і сувеніри тощо. Об'ємними кольоровими зірками, виготовленими власноруч з кольорового паперу, можна прикрасити ялинку або кімнату.

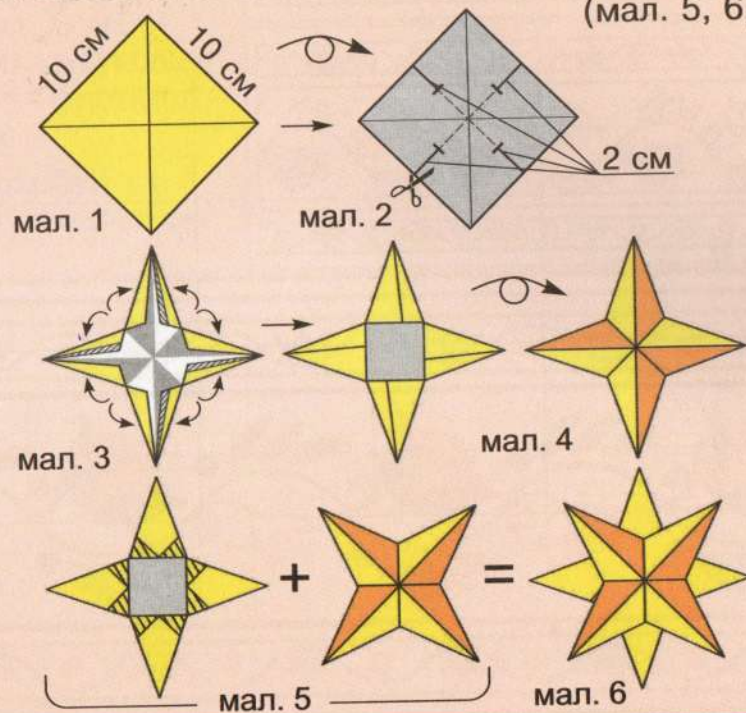
Розглянь, якого кольору можуть бути об'ємні зірки та як їх прикрасити.

Виготов новорічну прикрасу-зірку за зразком. Оздоб її блискітками чи стразами.

Послідовність виконання

1. З аркуша паперу дібраного кольору виріж квадрат завбільшки 10×10 см.
2. Зігни його по діагоналях та вирівняй.
3. Зігни квадрат навпіл повздовж і поперек, вирівняй, а потім зроби надрізи завдовжки 2 см з чотирьох боків як на мал. 2.
4. Склади квадрат за схемою, щоб утворилась чотирикутна об'ємна зірка, і склей (мал. 3, 4).
5. У такий самий спосіб виготов ще одну чотирикутну зірку.
6. Склей їх між собою плоскими боками (мал. 5, 6).

Оригінальну об'ємну новорічну листівку для рідних або друзів ти можеш виготовити власноруч у техніці паперопластики.

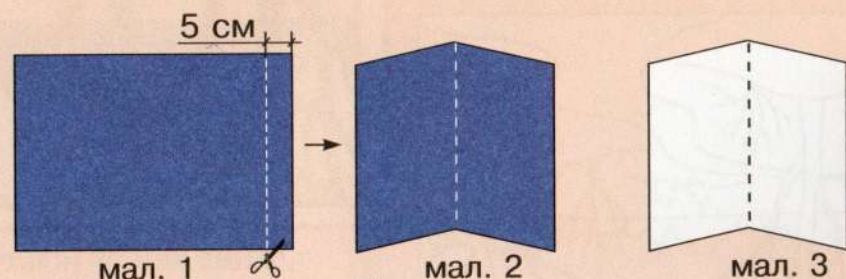
Розглянь вітальні листівки. Зауваж, як по-різному можна їх прикрасити.

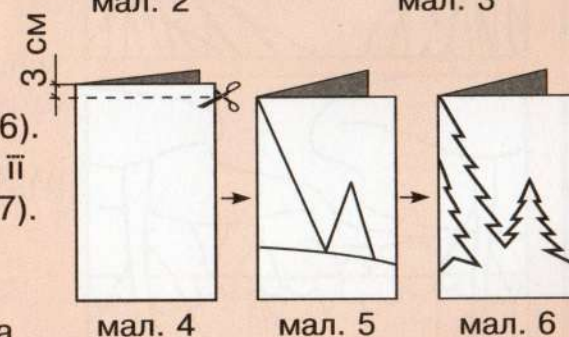
Виготов новорічну листівку та прикраси її.

Послідовність виконання

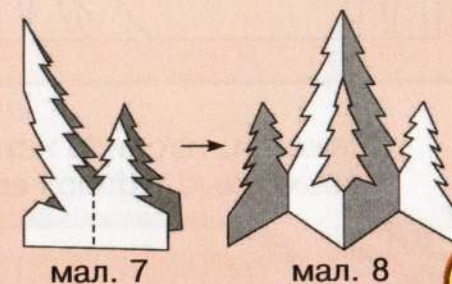
1. Для основи листівки підготуй пів аркуша картону дібраного кольору. Зменши його довжину на 5 см (мал. 1).
2. Зігни папір навпіл поперек (мал. 2).
3. Зроби ще одну таку саму деталь з білого паперу (мал. 3) та зменши її висоту на 3 см (мал. 4).

4. Намалюй простим олівцем ялинки (мал. 5–6).
5. Виріж цю деталь та зігни її по пунктирній лінії (мал. 7).
6. Розкрий та вигни її як на мал. 8.

7. Наклей бокові ялинки на основу, як на зразку.
8. Зі с. 57 виріж стрічку з вітанням та приклей на основу.
9. За бажання прикраси листівку блискітками, стразами, сніжинками, зірочками.

Урок 16

ЗИМОВА РІЧКА

Розглянь пейзажі.
Зверни увагу, як художники передали глибину простору.

Валентин Безкоровайний. Зимовий річка

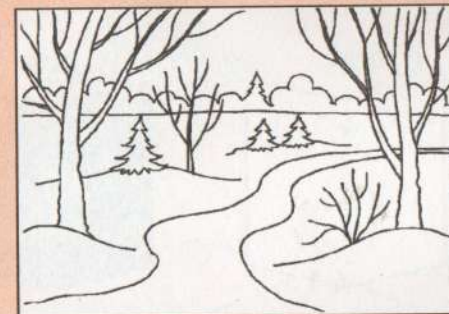
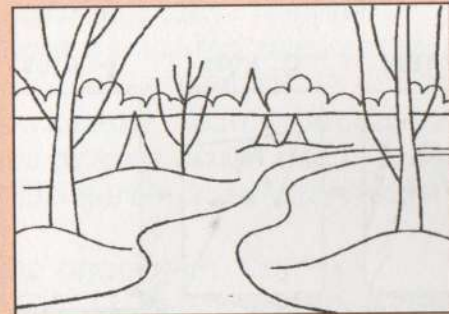
Михайло Гармашев. Зима в лісі (фрагмент)

Намалюй зимовий пейзаж з річкою за зразком або власним задумом.

Взимку природа ніби засинає, землю вкриває біла ковдра, річку сковує мороз, у повітрі тихо кружляють сніжинки. Такий стан природи ти можеш зобразити в зимовому пейзажі.

Послідовність виконання

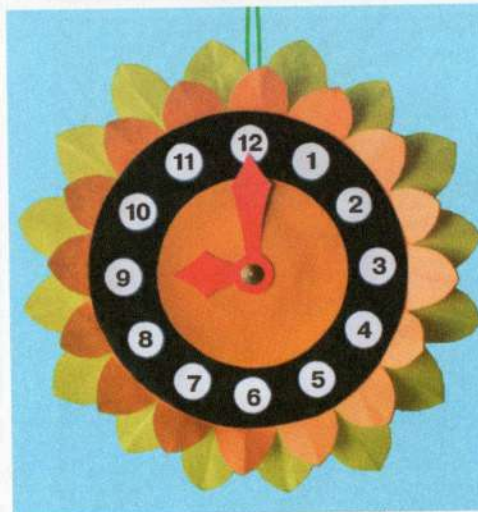
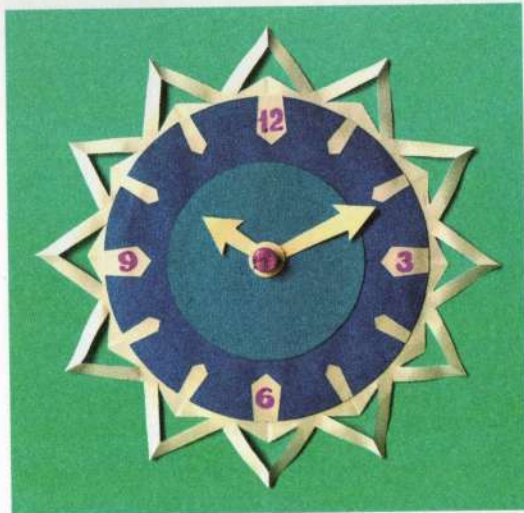
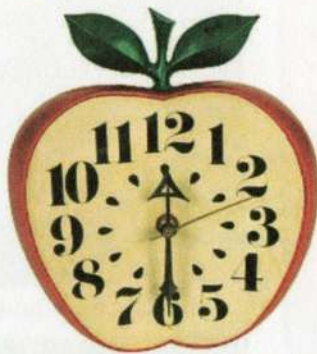
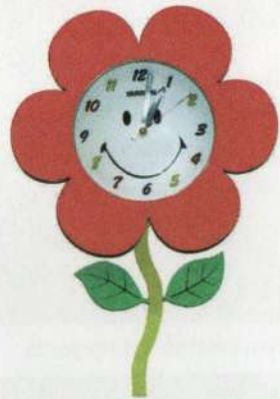
1. Простим олівцем познач річку, що звучується вдалині.
2. Наміть дерева і кучугури переднього, середнього і заднього планів.
3. Промалюй дрібні деталі.
4. Дібраними кольорами та відтінками зафарбуй небо, річку, ліс на задньому плані.
5. Снігові кучугури намалюй голубими лініями та розмий їх чистою водою. Решту снігу залиши білим. Дай фарбі підсохнути.
6. Тонким пензлем промалюй дрібні деталі.

Дизайн — художнє конструювання та виготовлення гарних і зручних речей, якими користуються люди.

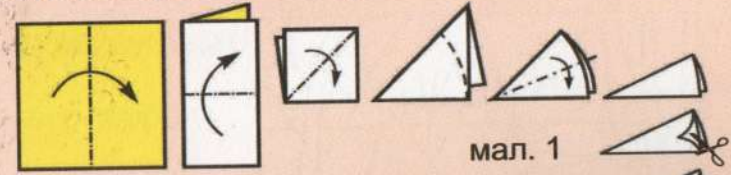
Розглянь дизайн настінних годинників для дитячої кімнати.

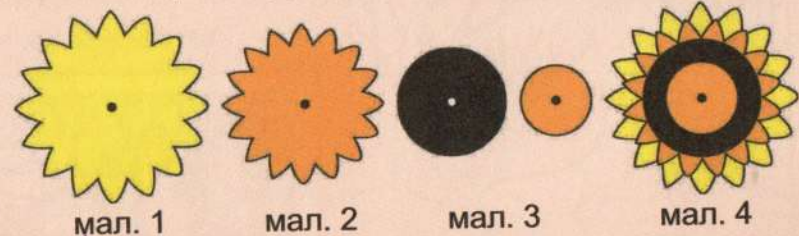
Виготов макет настінного годинника.

Послідовність виконання

1. З паперу жовтого кольору зроби квадрат. Склади його за зразком, намалюй форму пелюсток і виріж. (мал. 1).

2. Розгорни та розрівняй деталь.
3. Таким самим способом виготов ще одну меншу деталь з паперу оранжевого кольору (мал. 2).
4. Намалюй циркулем на картоні кола більшого та меншого розміру. Виріж їх (мал. 3).

5. Склади деталі одна на одну та склей їх (мал. 4).
6. Намалюй на картоні дві стрілки (більшу і меншу) та виріж їх.
7. Виріж з паперу 12 однакових кружечків. Наклей їх та напиши на них цифри фломастером.
8. Центр утвореного циферблату та кружечків стрілок проколи голкою циркуля і скріпи за допомогою дроту з нанизаним гудзиком або намистиною. Дріт устроми в отвір та зігни на звороті.

Гноми — персонажі багатьох казок і фільмів. Вони веселі, мудрі, добрі та працювита. Їх улюблена справа — шукати й охороняти скарби.

Волт Дісней. Ілюстрація до казки «Білосніжка і семеро гномів».

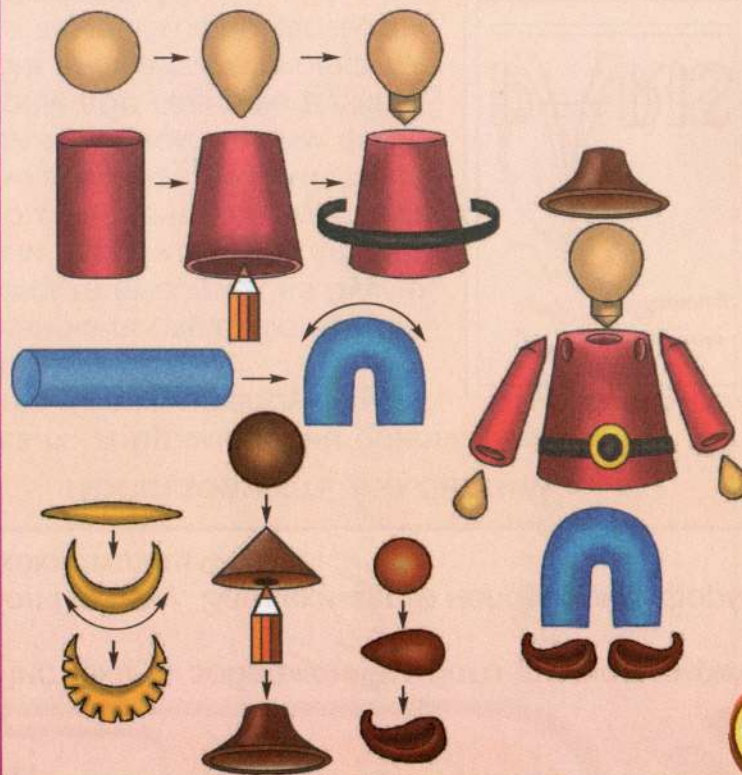
Зверни увагу, що фігура гнома дуже схожа на дитячу, у якій висота голови займає третину або чверть висоти всієї фігури.

Виліпи веселого гнома за зразком або власним задумом.

Послідовність виконання

1. З пластиліну дібраних кольорів виліпи частини тіла гнома за зразком.
2. У місцях приєднання рук та голови до тулуба на менших деталях зроби загострення, а на більших — заглиблення олівцем.
3. З'єднай деталі та закінчи виріб.

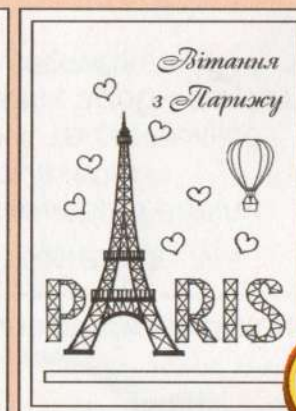
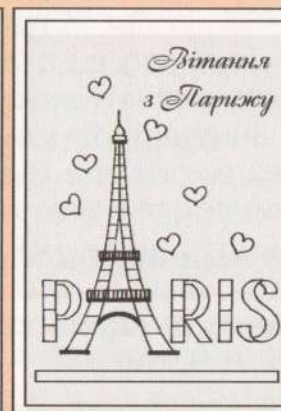
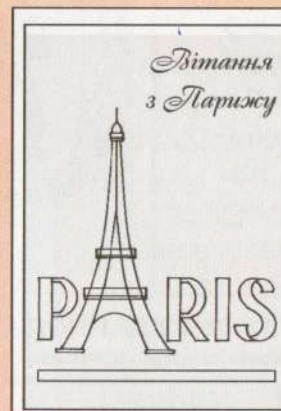
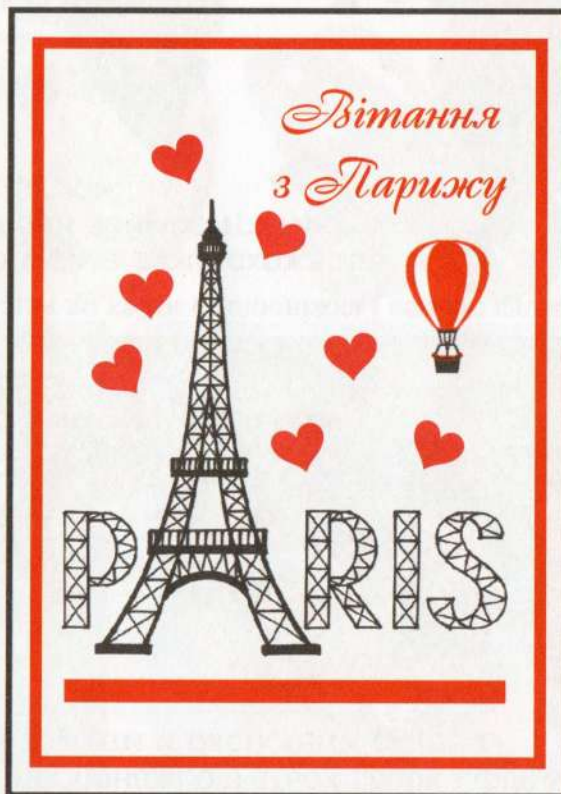
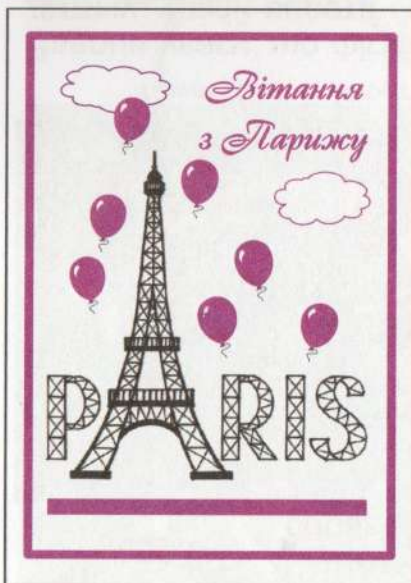
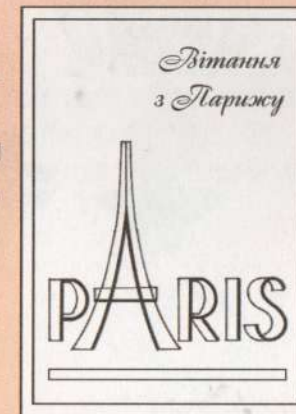

Париж — це місто, яке мріють відвідати всі. Листівка із зображенням його символу може наблизити будь-кого до здійснення мрії. Їфелева вежа — найвідоміша споруда і символ Парижу. Завдяки своїй неповторній формі вона є найпопулярнішою архітектурною пам'яткою столиці Франції.

✓ Розглянь, як по-різному можна оформити листівку.

Послідовність виконання

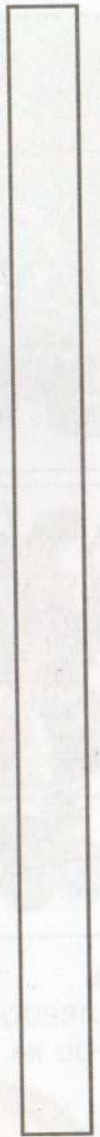
1. На буквах, зображених на основі, домалюй простим олівцем ліворуч їхню товщину.
2. За поданою послідовністю намалюй вежу та візерунок на буквах.
3. Доповни зображення за власним задумом сердечками, кульками, метеликами, візерунками тощо.
4. Обведи малюнок чорним фломастером або гелевою ручкою.
5. Потрібні елементи малюнка та вітання замалюй фломастером дібраного кольору.

✓ Намалюй листівку. Сфотографуй її та надішли друзям на електронну пошту чи в соціальні мережі.

Зиманья
3 *Тарушчэ*

П
Н
R
I
S

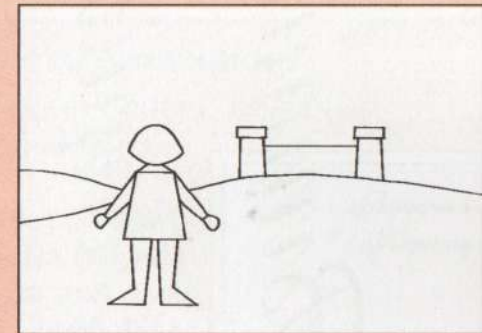
Розглянь, як по-різному можна зобразити Кота в чоботях.

Ілюстрація — це малюнок до літературного твору, на якому зображують персонажів та місце, де відбуваються події. Ілюстрація допомагає краще зрозуміти зміст твору.

Послідовність виконання

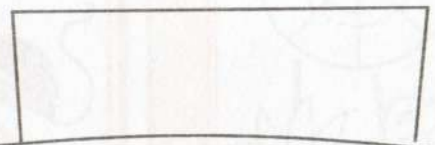
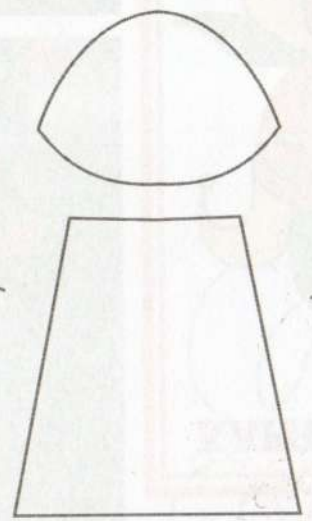
1. Виконай малюнок простим олівцем на основі за поданою послідовністю.
2. Добери кольори, створи на палітрі потрібні відтінки та розфарбуй малюнок.
3. Обведи фломастерами лінії та дрібні деталі.

Намалюй фарбами ілюстрацію до казки «Кіт в чоботях».

Умножьте на 1000 и получите ответ

№2

Карнавал у Венеції — надзвичайно яскраве дійство. З усього світу з'їжджаються люди, щоб подивитися на дивовижні костюми та неймовірні маски або й самим стати частиною цього видовища.

▼ Розглянь маски венеціанського карнавалу.

Послідовність виконання

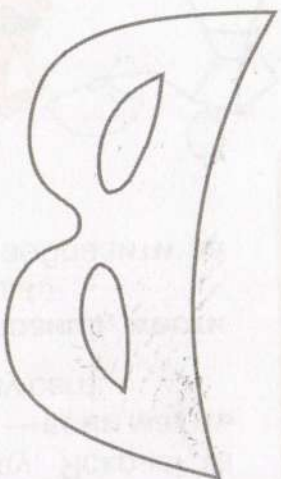
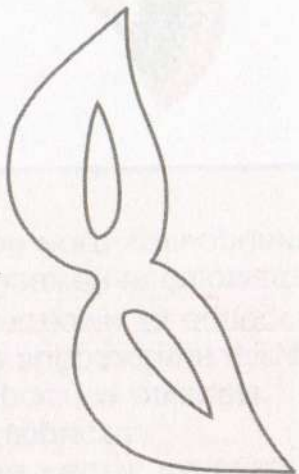
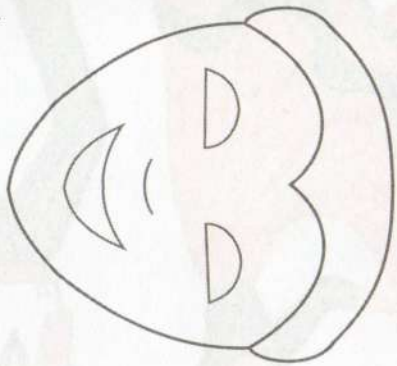
1. Виконай малюнок простим олівцем на основі за зразком або власним задумом.
2. Добери кольори та розфарбуй малюнок.
3. Обведи фломастерами лінії та дрібні деталі.

▼ Намалюй ескіз афіші венеціанського карнавалу.

КАРНАВАЛІ

у Венецыі!

Іспанські танці — один з видів мистецтва іспанського народу. Яскраві та ритмічні, запальні й динамічні — вони мають багато шанувальників у всьому світі.

✓ Розглянь характерні рухи, позиції, жести танцюристів іспанських танців. Зверни увагу, як їх можна зобразити за допомогою схем.

✓ Намалюй танцюристів, які виконують іспанський танець.

Послідовність виконання

1. Уяви рухи та жести, які виконуватимуть танцюристи.
2. Намалюй простим олівцем схематичне зображення фігур.
3. Домалюй костюми та волосся.
4. Обведи зображення фломастерами та розмалюй його кольоровими олівцями.

Кольорові спалахи нічного неба в скандинавських країнах створюють одне з найпрекрасніших чудес природи — полярне (північне) сяйво.

✓ Розглянь кольори полярного сяйва.

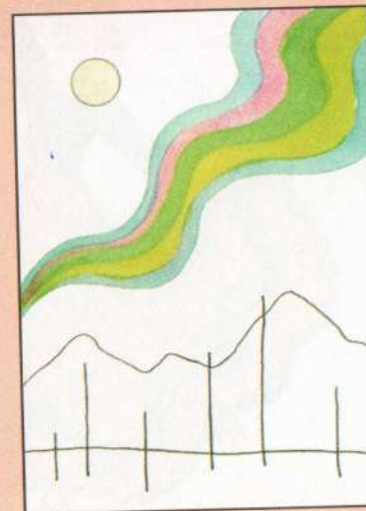
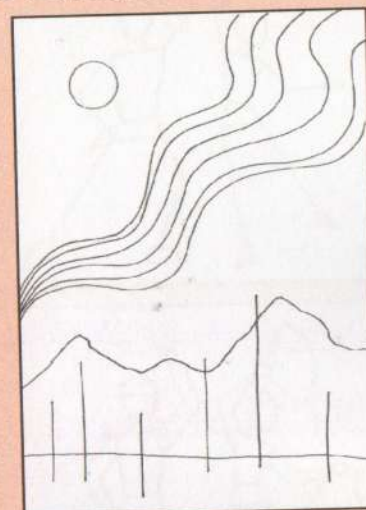

✓ Намалюй пейзаж із полярним сяйвом.

Послідовність виконання

1. Намалюй простим олівцем контури гір, форму полярного сяйва, місяць, та стовбури дерев.
2. Дібраними кольорами зафарбуй малюнок у поданій послідовності.
3. Кольоровими олівцями підкресли яскравість сяйва.
4. Зірки намалюй коректором.

Розглянь пейзажі Нідерландів.
Зверни увагу на кольори тюльпанів.

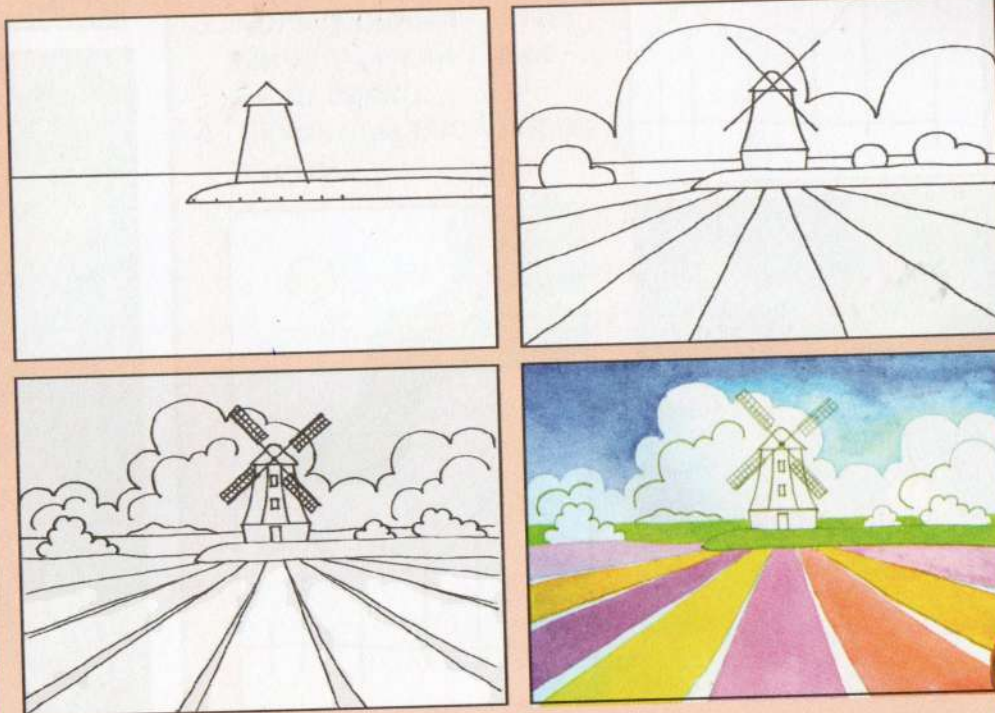

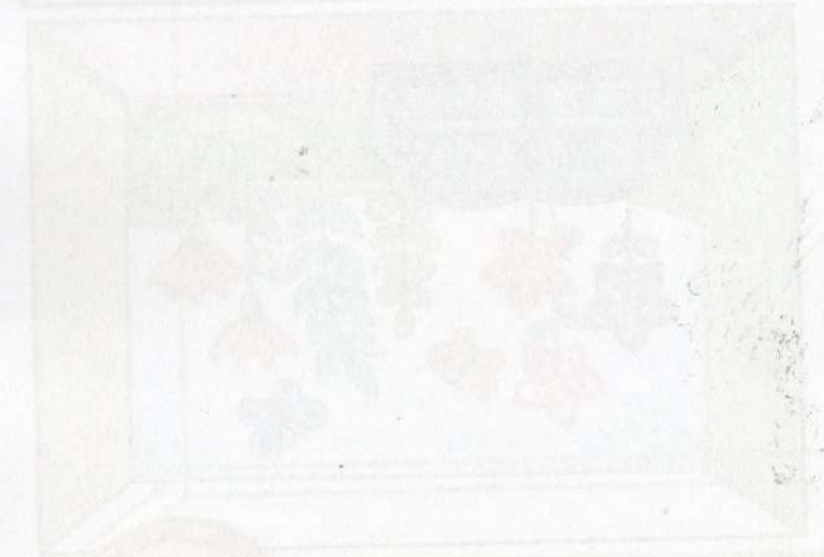
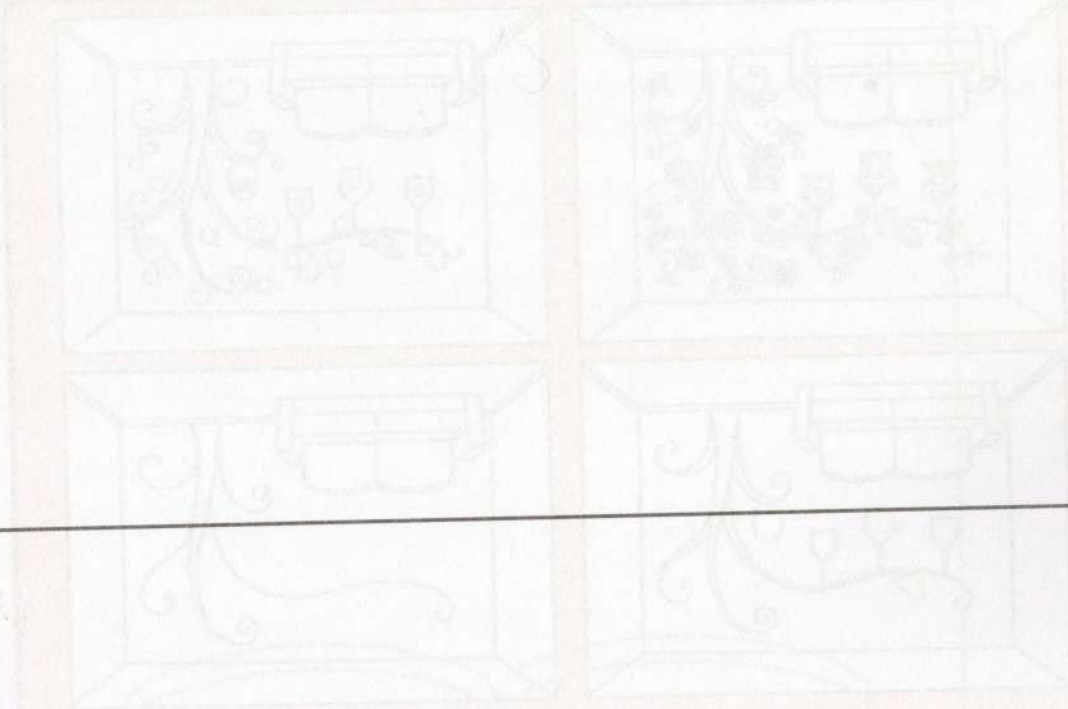
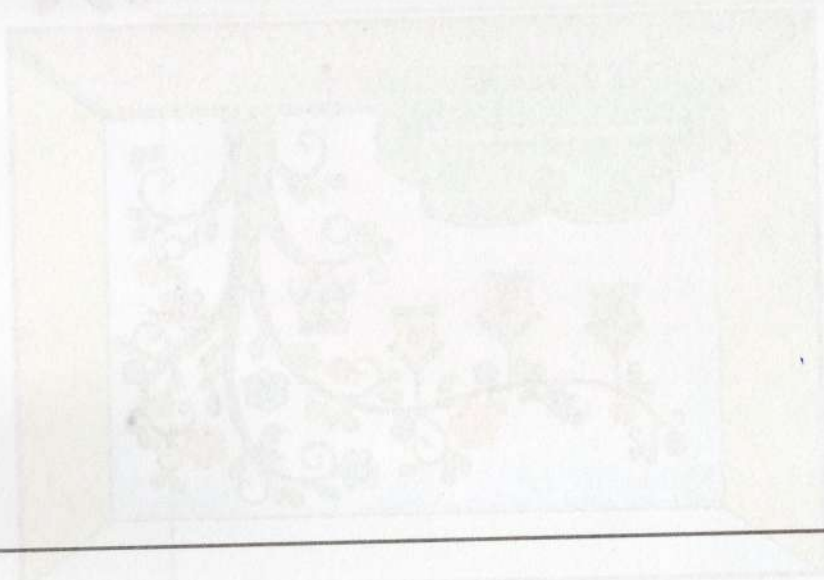
Намалюй пейзаж «Тюльпанові поля»
за зразком чи власним задумом.

Навесні поля Нідерландів зачаровують красою квітучих тюльпанів, а старовинні вітряні млини додають цим пейзажам казковості та неповторності.

Послідовність виконання

1. Намалюй простим олівцем пейзаж за поданою послідовністю.
2. Дібраними кольорами (світлими тонами) зафарбуй небо, пагорби, поле.
3. Яскравими кольорами намалюй дрібні й тонкі деталі пейзажу (тонким пензлем).

Усемакы жасалганга өзүнчө колдонуп
кырып-болуп жасалып
буларга ичкө жасалып кеткенде
алардын түрүнө
кырып-болуп жасалып кеткенде
алардын түрүнө
кырып-болуп жасалып кеткенде
алардын түрүнө

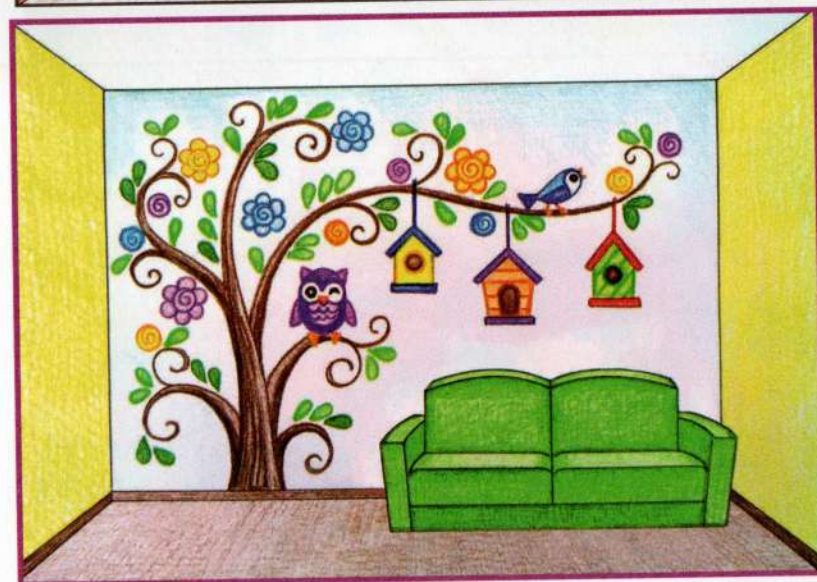
де "төн" кыргыз кысы "улутчул" пайдалануу
буларга "жакшы" болуп жасалып кеткенде
алардын түрүнө жасалып кеткенде
алардын түрүнө жасалып кеткенде

30
жыл

НАСЛИННИ БОЗУНС

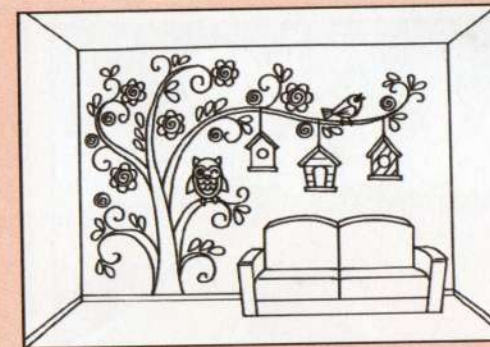
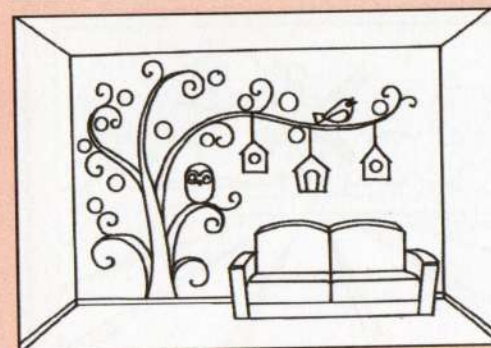
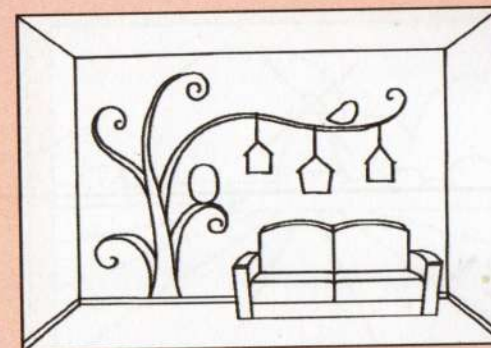
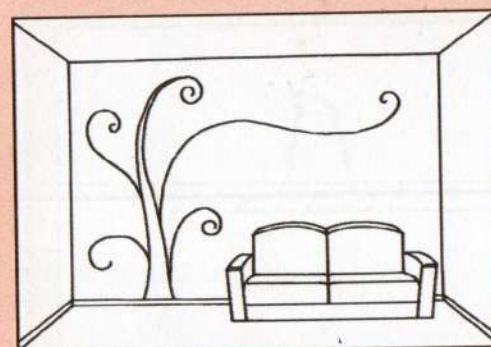

Особливу затишну атмосферу створює в кімнаті настінний розпис. Темою такого розпису може бути квітова галявина, ліс, гори, казкове місто, підводне царство тощо.

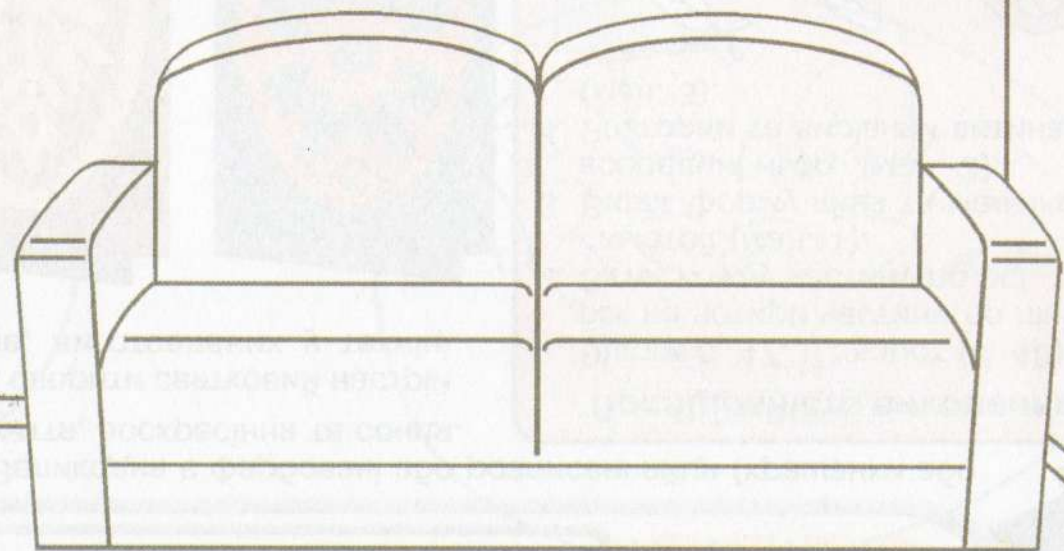

Послідовність виконання

1. Обміркуй, на яку тему виконуватимеш розпис.
2. Виконай малюнок простим олівцем на основі за поданою послідовністю.
3. Обведи лінії малюнка олівцями дібраних кольорів (лінії малюй широкими яскравими).
4. Розмалюй зображення світлими кольорами.

Намалюй розпис на стіні дитячої кімнати за зразком або власним задумом.

Одними з головних символів Великодня є фарбовані або розписані яйця (крашанки або писанки). Їх вважають символом життя, воскресіння та сонця.

Привітати рідних і друзів з Великоднем та сворити святковий настрій можна за допомогою листівок-сувенірів, виготовлених у техніці витинанки.

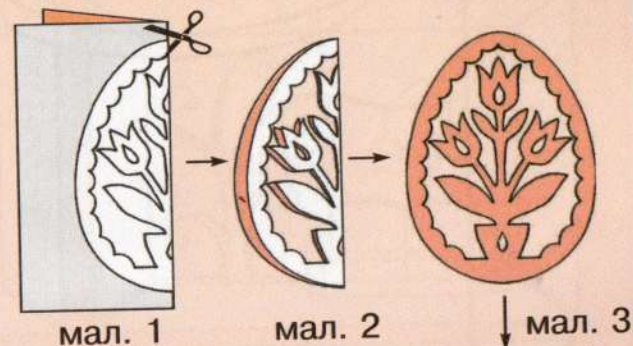
Розглянь, якої виразності надає листівкам контрастний колір основи. Зверни увагу, як по-різному можна їх виготовити.

Виготов листівки-сувеніри за зразком у техніці витинанки.

Послідовність виконання

1. Відріж с. 47. Її зворот (с. 48) розріж на чотири частини по лініях.
2. Зігни кожную частину по осі симетрії (мал. 1).
3. Виріж форму яйця та малюнок, що всередині нього (мал. 2).
4. Розгорни та вирівняй витинанку (мал. 3).

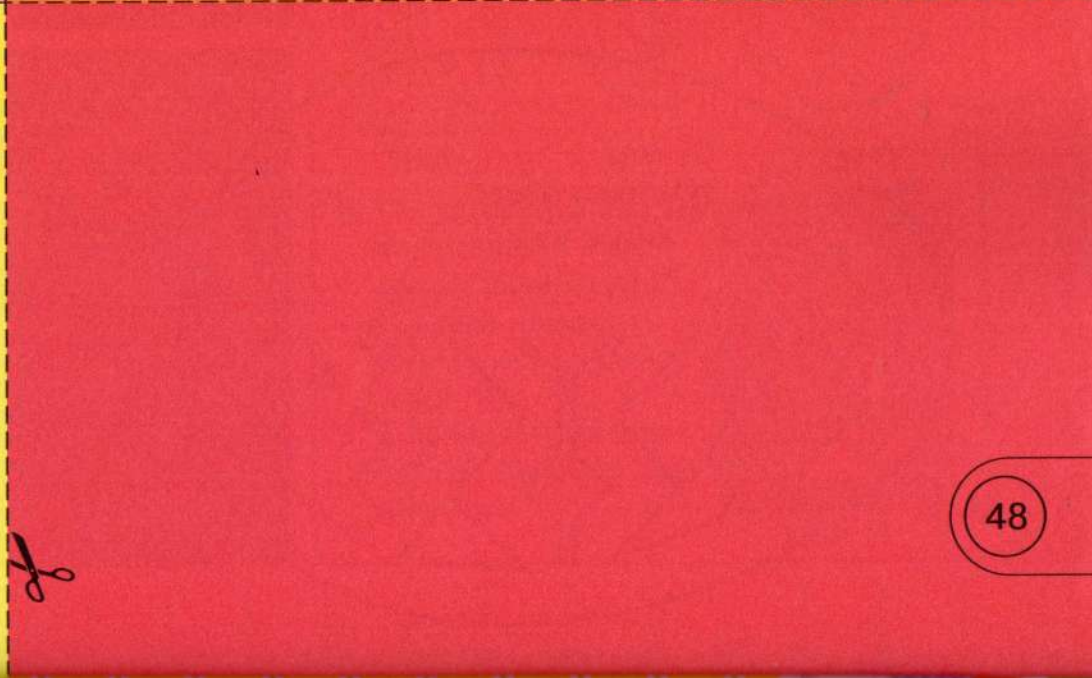
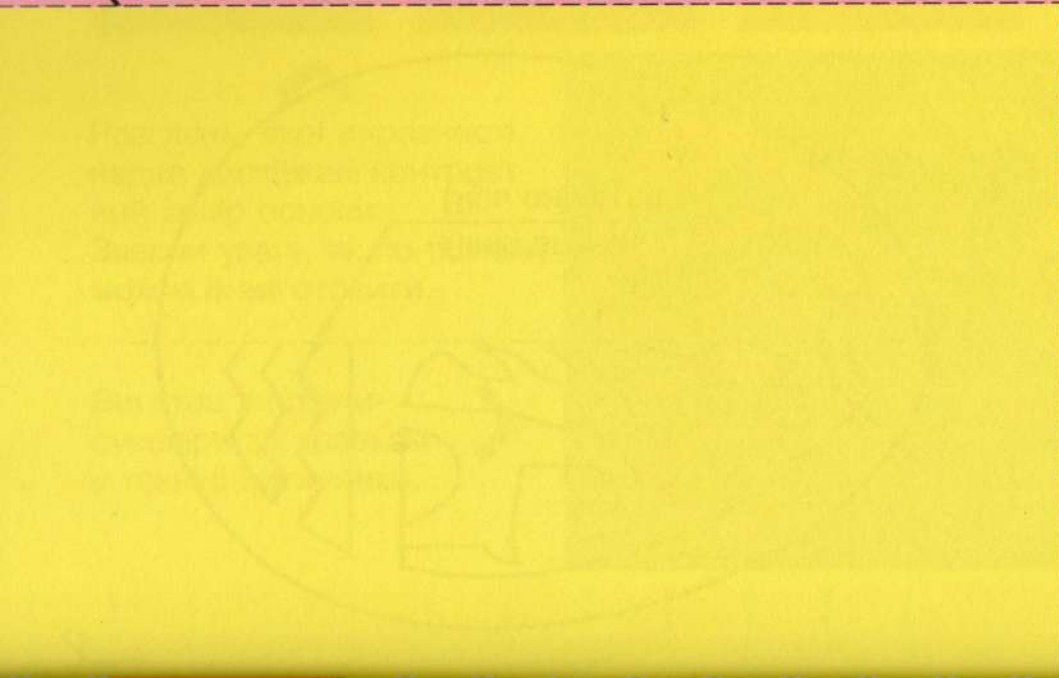
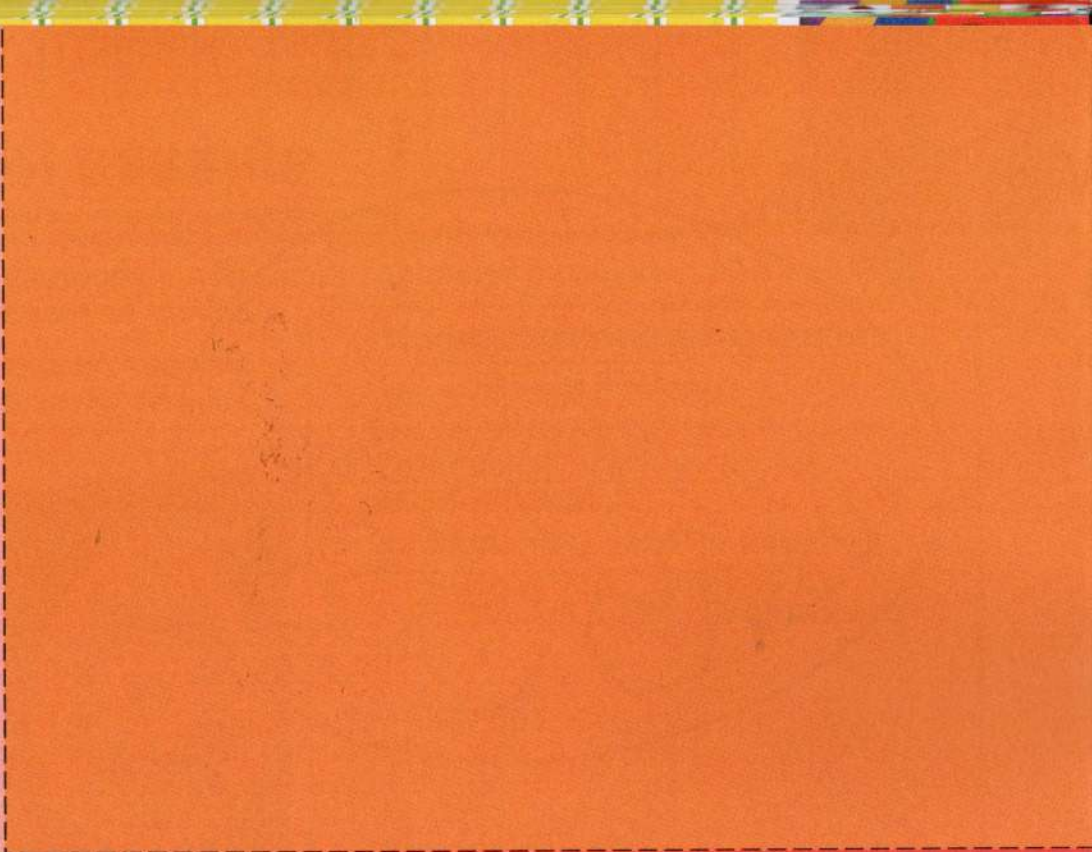
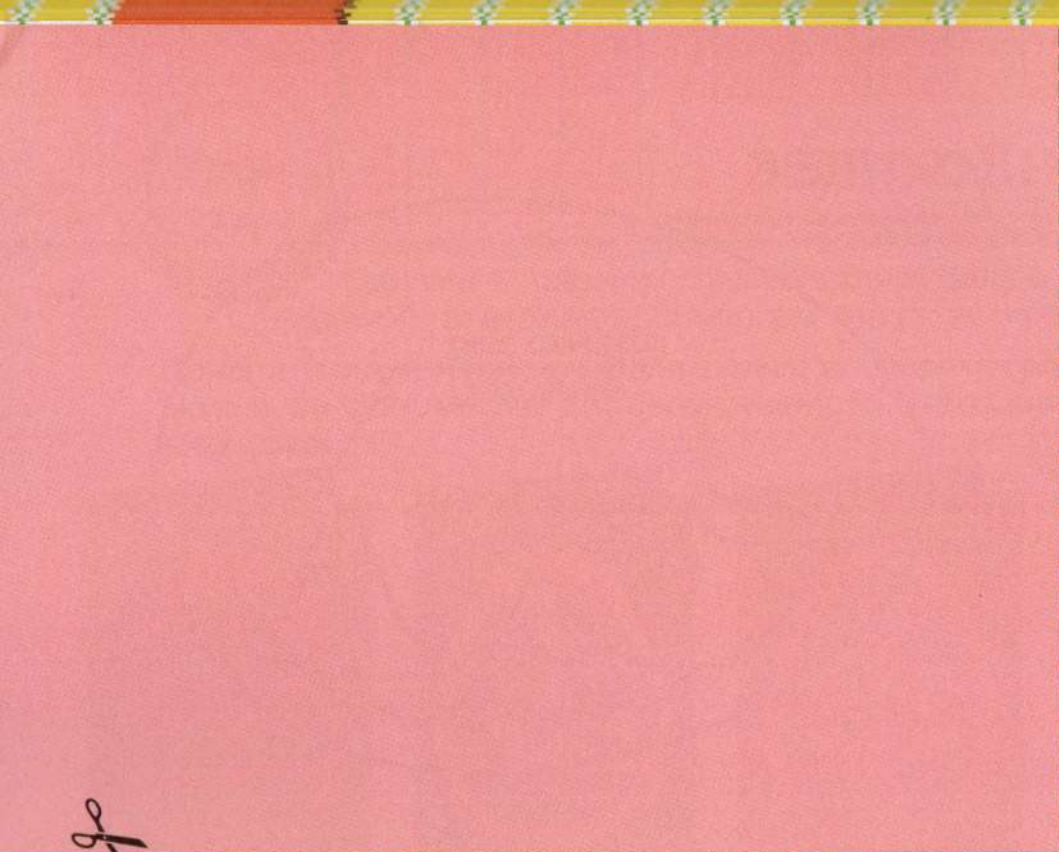
5. Пів аркуша картону контрастного кольору зігни навпіл. Наклей на нього витинанку-писанку (мал. 4).
6. Таким самим способом виготов інші листівки.

8

ff

ff

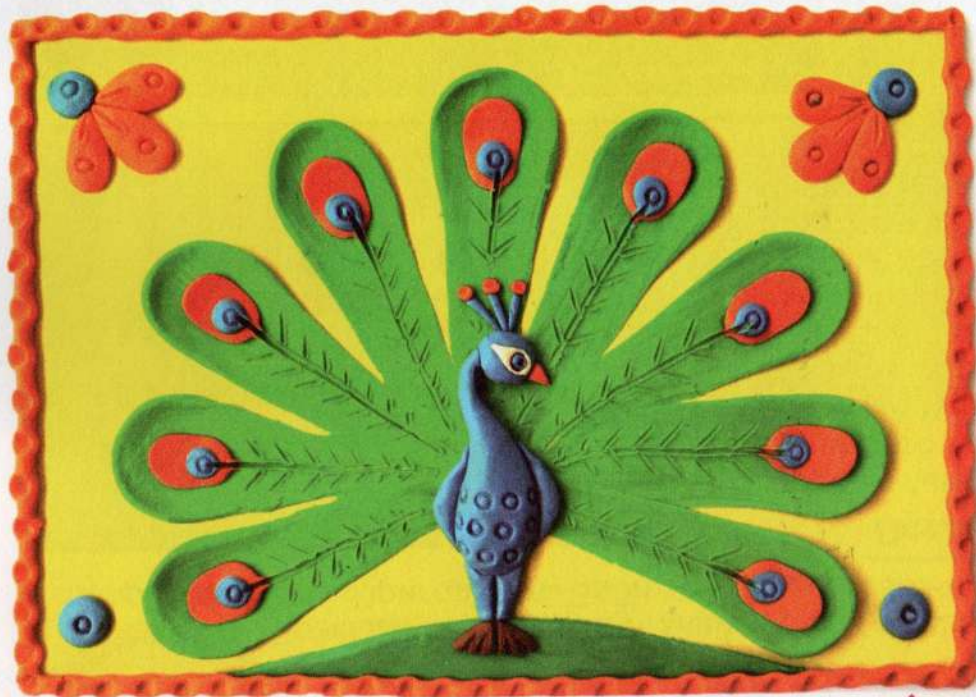
Рельєф — це різновид скульптури, об'ємне зображення, що частково виступає над площиною.

Загадка

Птах поважно походжає,
у хвості квітник ховає.
Як розпустить він хвоста —
наче ружа зацвіла.

Леся Вознюк

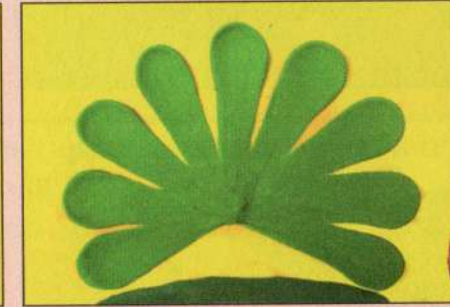
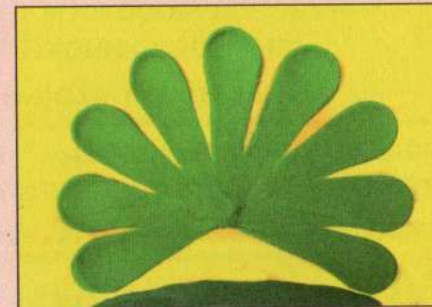
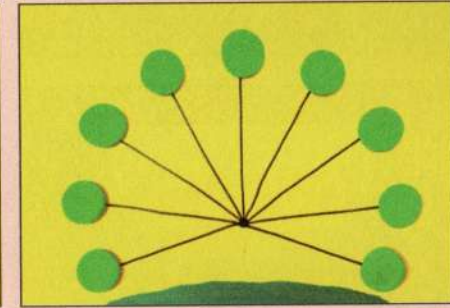
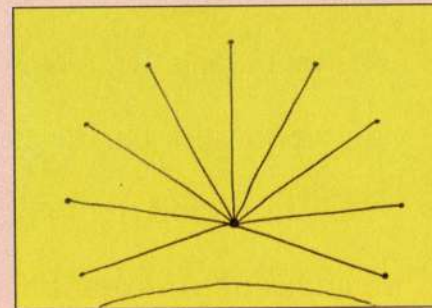
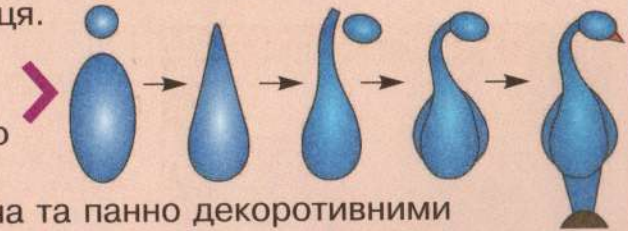
Павич — один з найгарніших птахів у світі. Він дуже популярний у мистецтві і культурі Індії, де його вважають символом щастя і благополуччя.

Виліпи казкового павича за зразком.

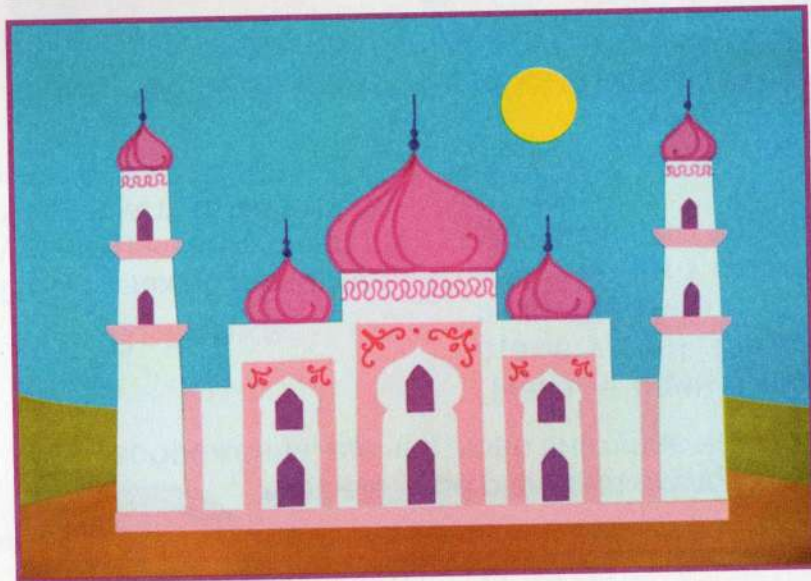
Послідовність виконання

1. На четвертині аркуша картону жовтого кольору намалюй схему за зразком.
2. Тонким шаром пластиліну наліпи пагорб.
3. Розмісти 9 розплесканих кульок за зразком.
4. Розтягни їх від краю до центру хвоста сильним натисканням пальця.
5. Виліпи павича за зразком.
6. Приліпи його до основи.
7. Прикрасі павича та панно декоративними елементами і рамочкою.

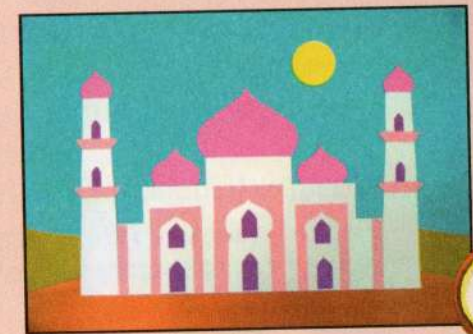
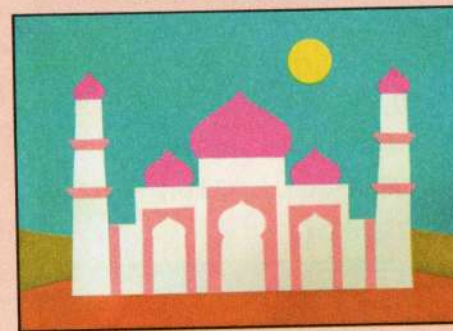
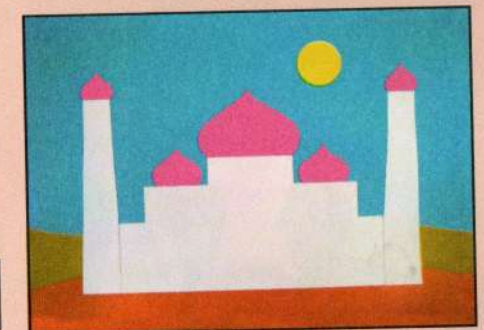
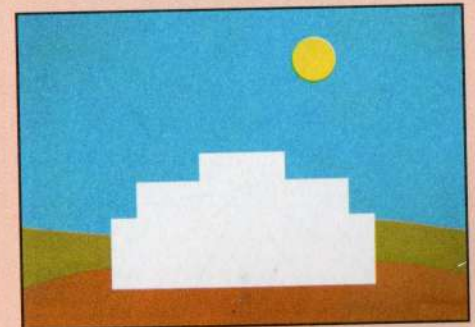

Розкішні східні палаці знайомі нам з казок, мультиплікаційних та художніх фільмів: «Синдбад-мореплавець», «Пригоди Алі-Баби та сорока розбійників», «Чарівна лампа Аладдіна», «Маленький Мук» тощо.

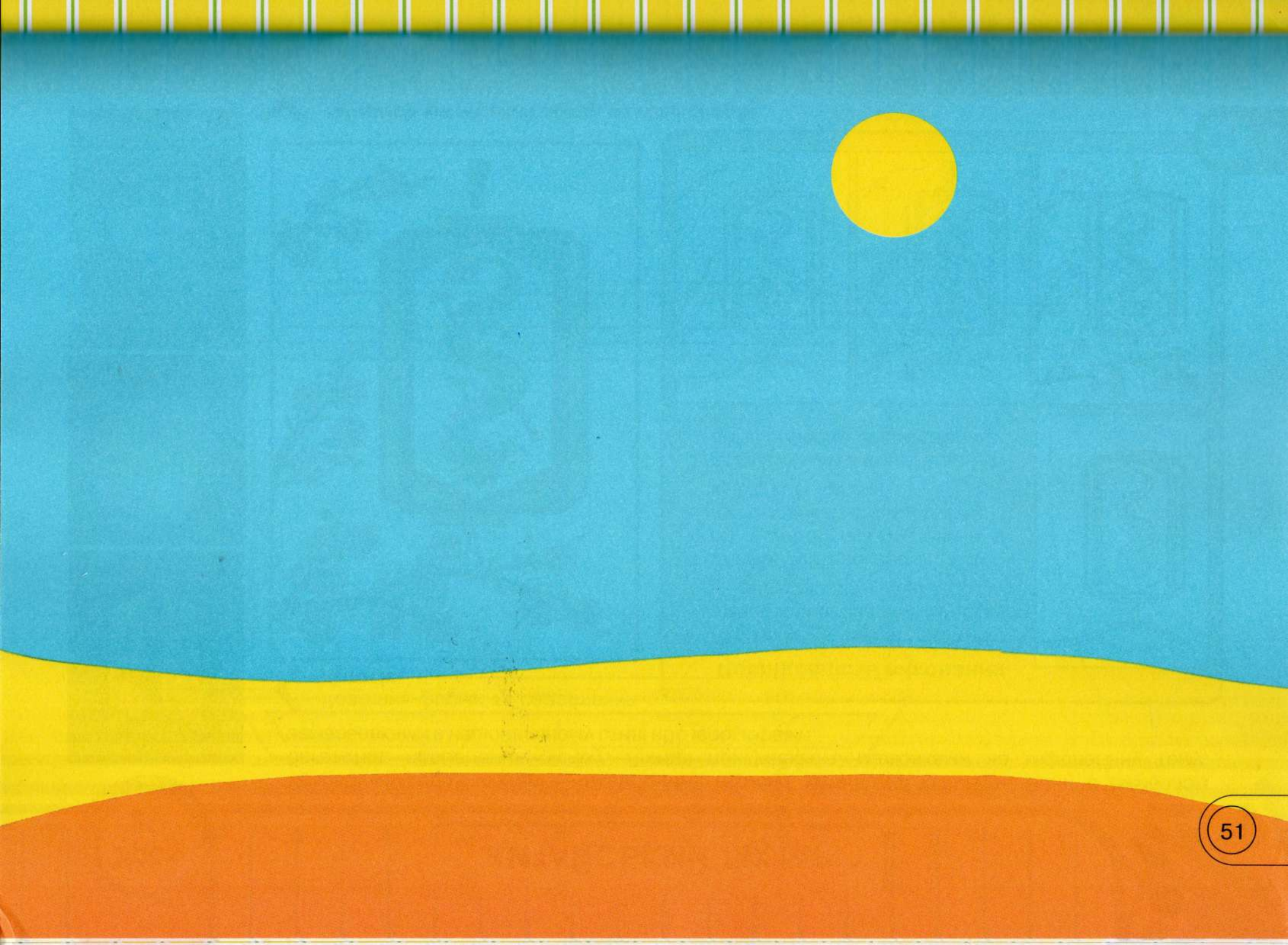

Послідовність виконання

1. Добери папір потрібних кольорів.
2. Зігни його навпіл кольором усередину, намалюй олівцем елементи аплікації за зразком та виріж їх.
3. У поданій послідовності розклади елементи на основу.
4. Приклей спочатку крупні елементи, а потім — дрібні.
5. Фломастерами намалюй візерунки на палаці.

✓ Виготов аплікацію «Східний палац».

Яскраві кольорові ліхтарі — невід’ємний атрибут китайської культури. Вони є символом багатства, процвітання, успіху. Ліхтарі прикрашають малюнками на міфологічну тему, замальовками в національному стилі або ієрогліфами.

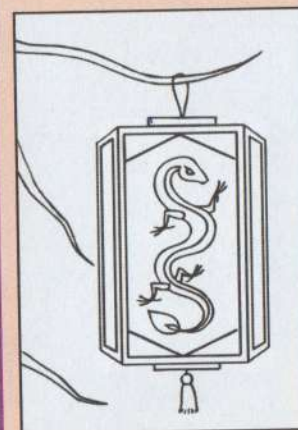
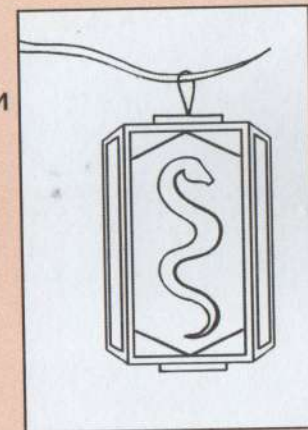
Розглянь форми та оздоблення ліхтарів.

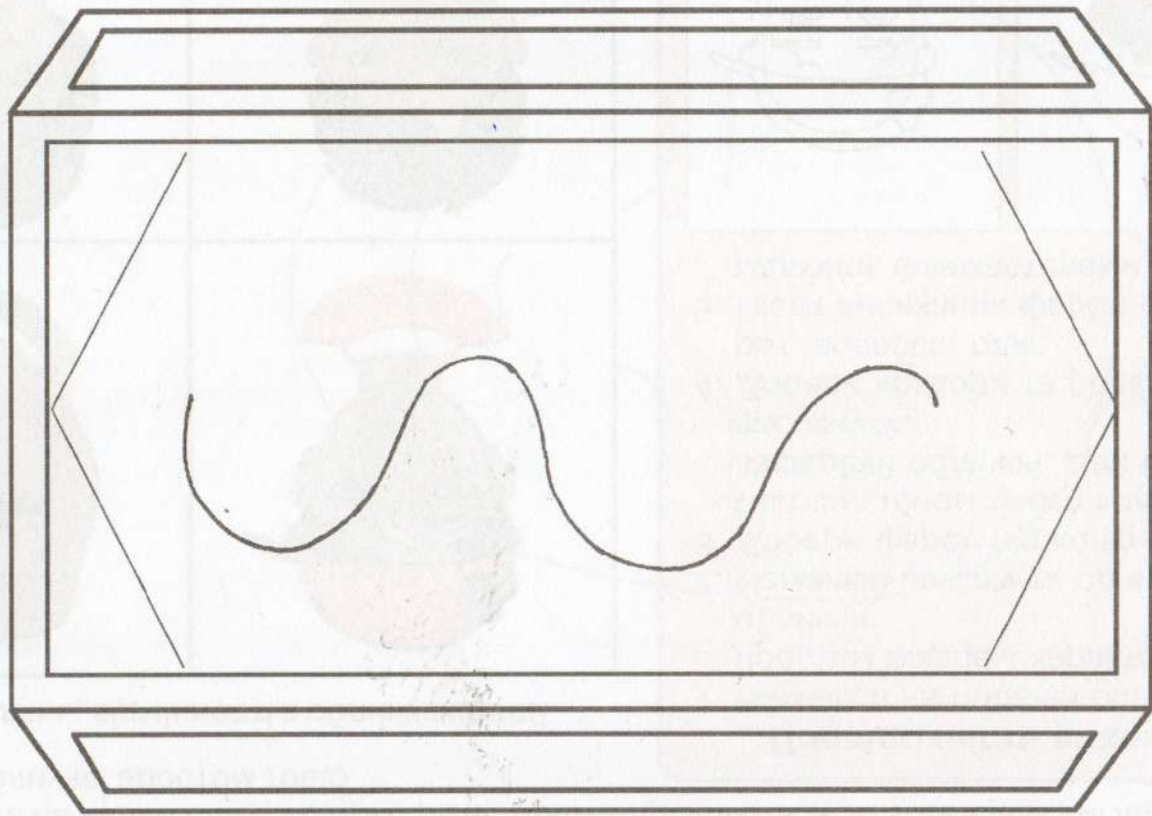

Намалюй китайський ліхтар на гілці сакури.

Послідовність виконання

1. Намалюй на основі простим олівцем дракона та гілку сакури за поданою послідовністю.
2. Розфарбуй дракона, ліхтар, гілки за допомогою пензля, а пелюстки квітів намалюй відбитком пальця.
3. Усі лінії (крім квітів) та дрібні деталі обведи фломастерами.

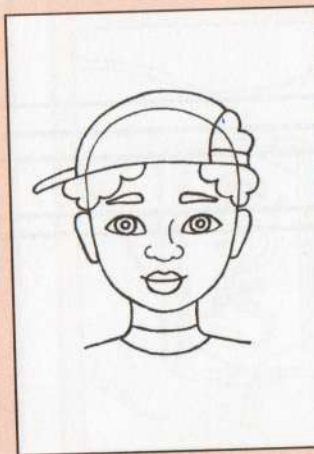
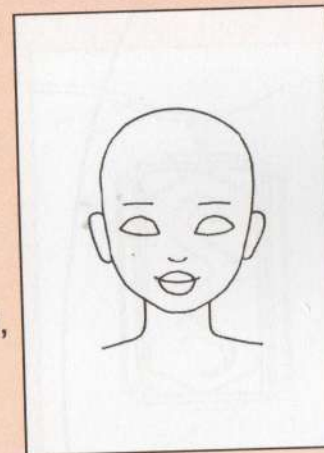
Портрет — це зображення людини або групи людей у графіці, живописі, скульптурі. Люди, що живуть на нашій планеті, дуже різні. Вони відрізняються за зовнішнім виглядом: кольором шкіри, волосся, очей, рисами обличчя, зростом тощо.

✓ Розглянь, відмінності в обличчях дітей.

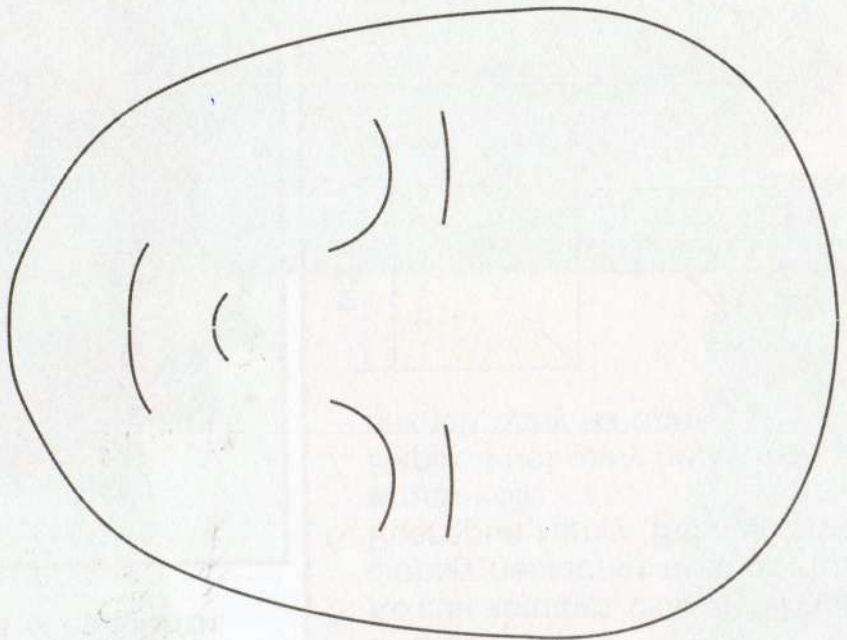

Послідовність виконання

1. Намалюй на поданій основі простим олівцем характерні риси обличчя.
2. Намалюй зачіску та одяг.
3. Добери фарбу під колір обличчя. Світлим тоном цього кольору зафарбуй обличчя. Дай фарбі висохнути.
4. Добери кольори та розфарбуй очі, рот, волосся, одяг.
5. Після висихання фарби обведи малюнок фломастерами.

✓ Сучасні технології дають можливість мати друзів у різних країнах світу. Намалюй портрет свого друга або подруги з іншої країни.

Гарним подарунком для дорогої матері стане об'ємна листівка з квітами, яку ти можеш виготовити власноруч. Вона завжди нагадуватиме мамі про твою любов і турботу.

Розглянь листівки. Зауваж, як по-різному можна їх оздобити.

Виготов об'ємну вітальну листівку в техніці паперопластики.

Послідовність виконання

1. Виріж основу листівки зі с. 57.
2. Зігни її по пунктирних лініях як на схемі.
3. Підготуй папір потрібних кольорів для виготовлення квітів.
4. Виріж із нього 5 квадратів завбільшки 5×5 см.
5. Кожен квадрат сложи за зразком, наміть форму пелюстки та виріж її.
6. Розгорни квітку. Всі лінії згину перегни в один бік.
7. Виріж з неї одну пелюстку, а дві сусідні наклеї одну на одну.

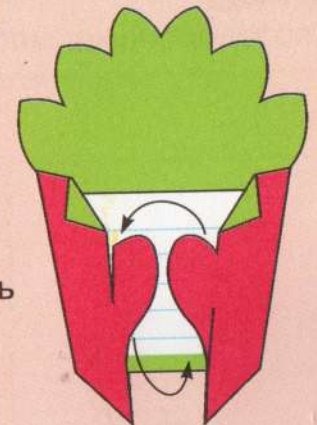
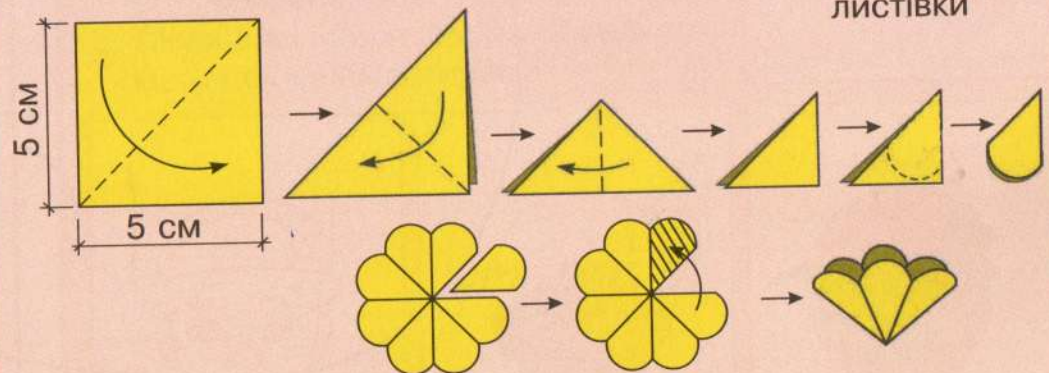
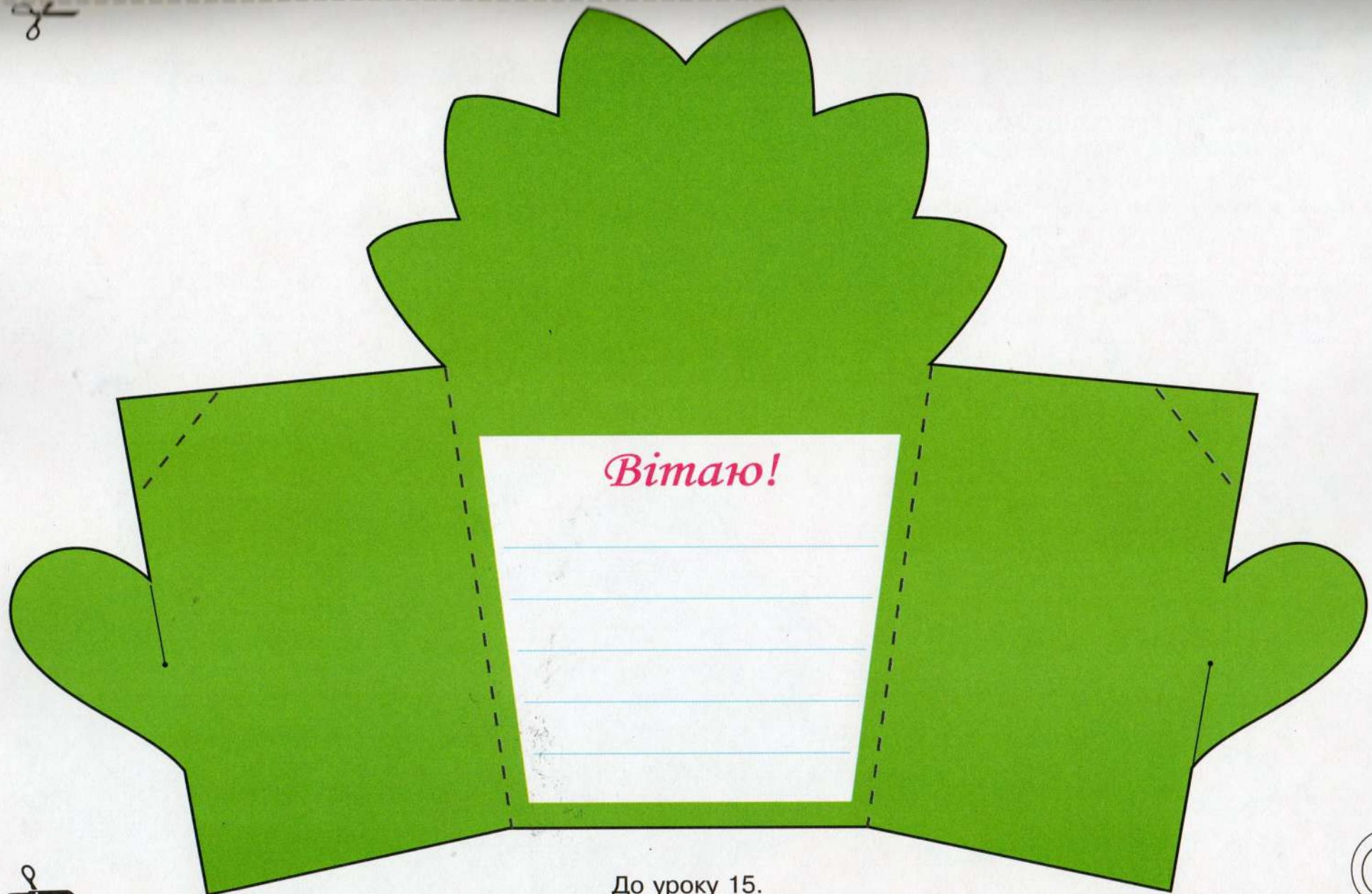

Схема складання листівки

8. Намалюй серединки квітів фломастером.
9. Приклей квіти на основу, намащуючи клеєм лише одну пелюстку.
10. Напиши вітання та побажання. Закрий листівку за допомогою сердечка як на схемі.

До уроку 15.

З Новим роком!

З Новим роком та Різдвом!

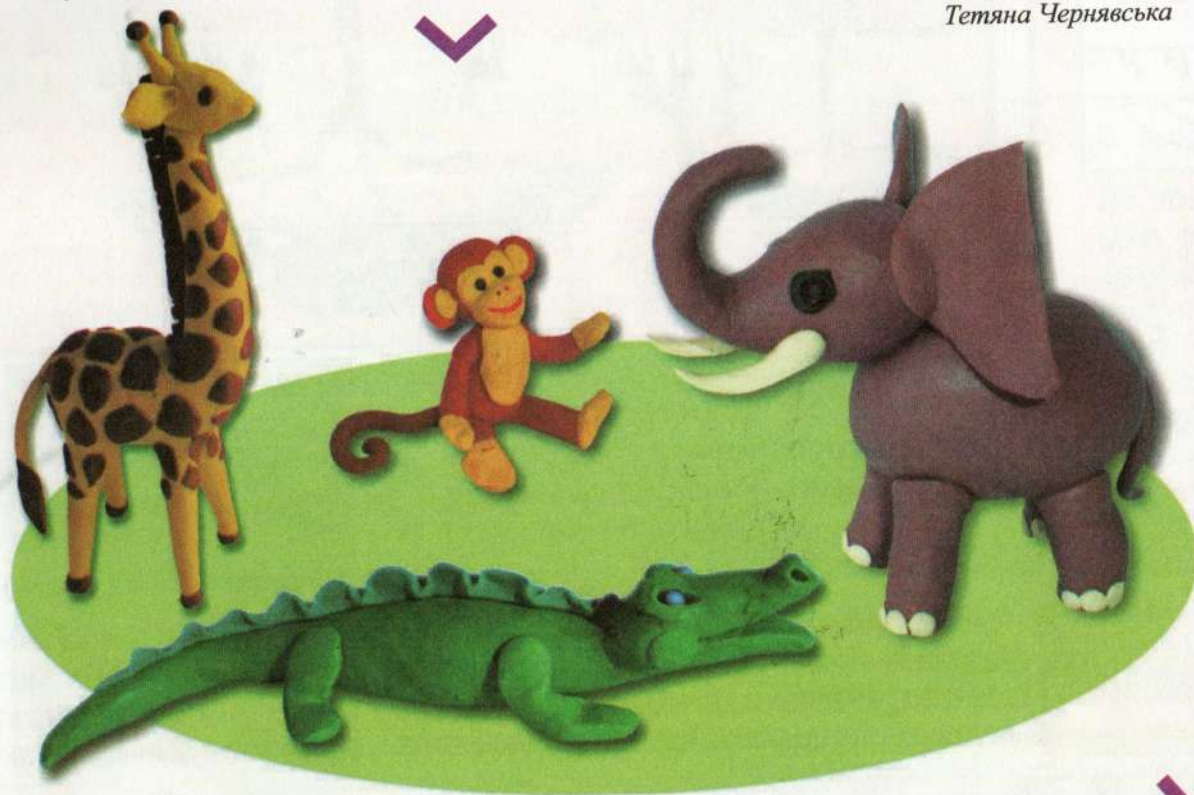
Скульптор створює художні образи в об'ємі з різних матеріалів (з металу, коменю, дерева, глини, пластиліну тощо).

Розглянь скульптури африканських тварин. Зверни увагу, що вони відрізняються розмірами, формою та будовою тіла, забарвленням шкіри чи хутра.

Загадка

Я яскрава і плямиста,
на струнких тоненьких ніжках,
маю дуже довгу шию
і маленькі гарні ріжки.

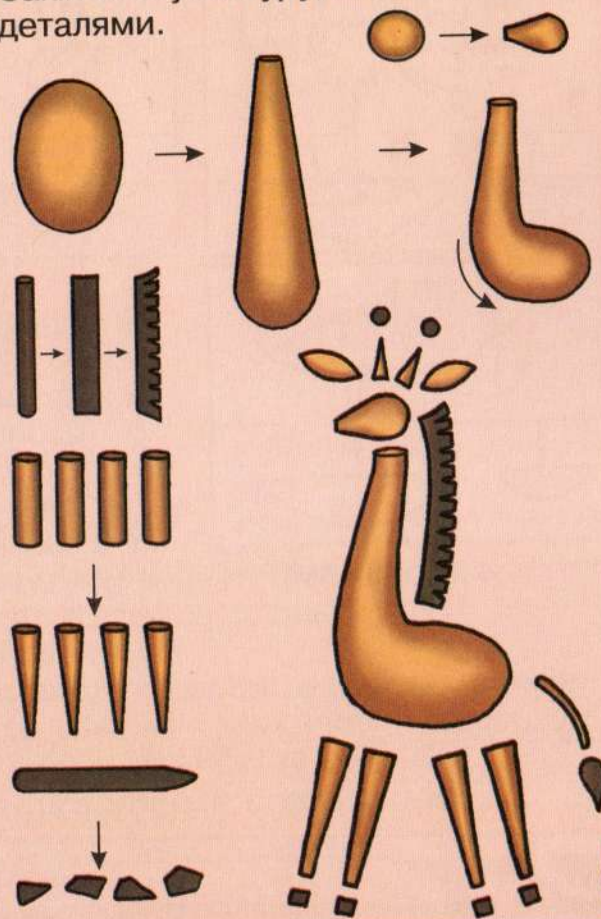
Тетяна Чернявська

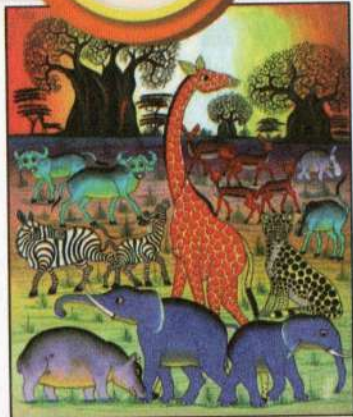

Виліпи з пластиліну жирафу чи будь-яку іншу африканську тварину.

Послідовність виконання

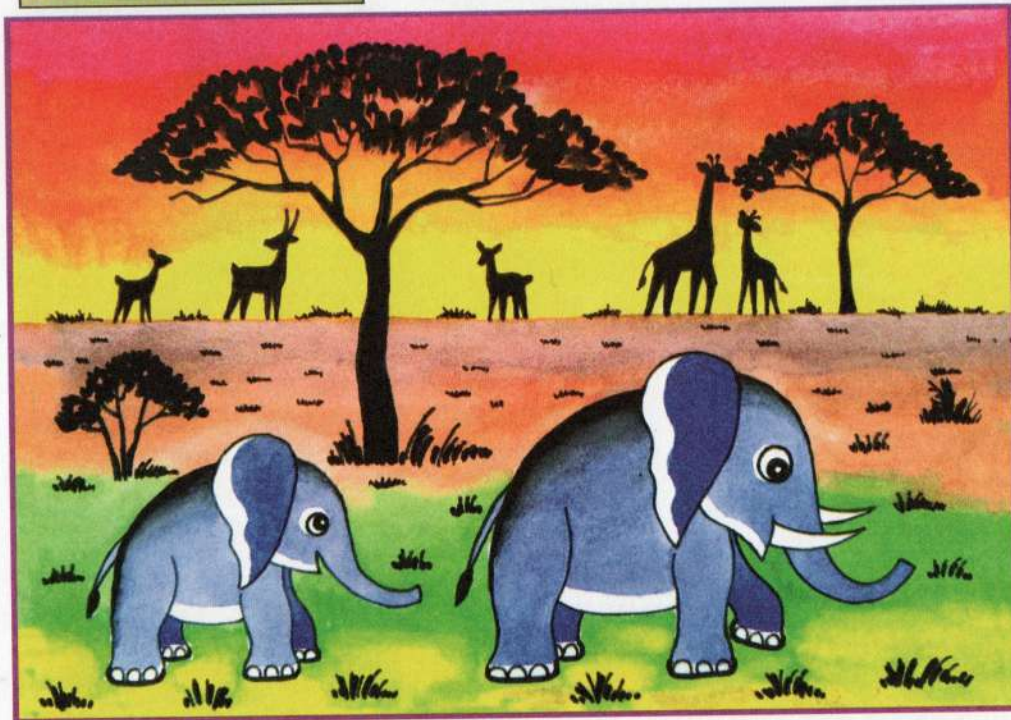
1. З пластиліну дібраного кольору виліпи голову, тулуб та інші частини тіла жирафи.
2. З'єднай ці частини.
3. Закінчи скульптуру, доповнивши її деталями.

Тінгатінга — стиль живопису, у якому зображують розмаїття африканської природи (переважно тварин і птахів) за допомогою дуже яскравих і контрастних кольорів.

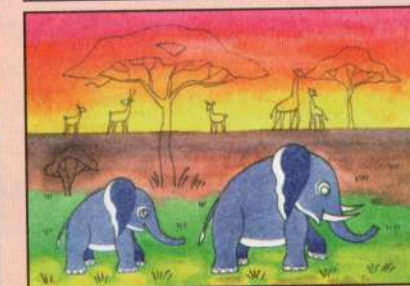
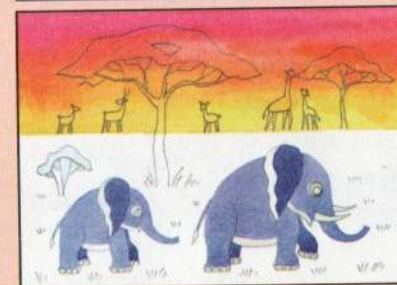
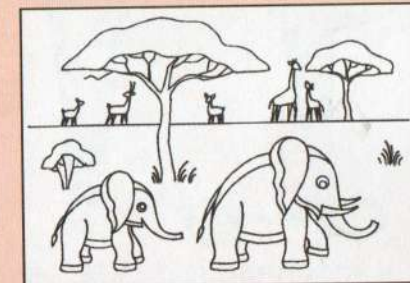
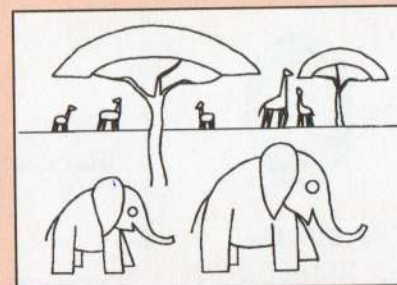
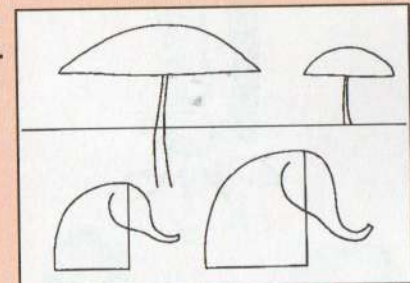
Розглянь малюнки. Зверни увагу, якої виразності та яскравості надають зображенню контрастні кольори.

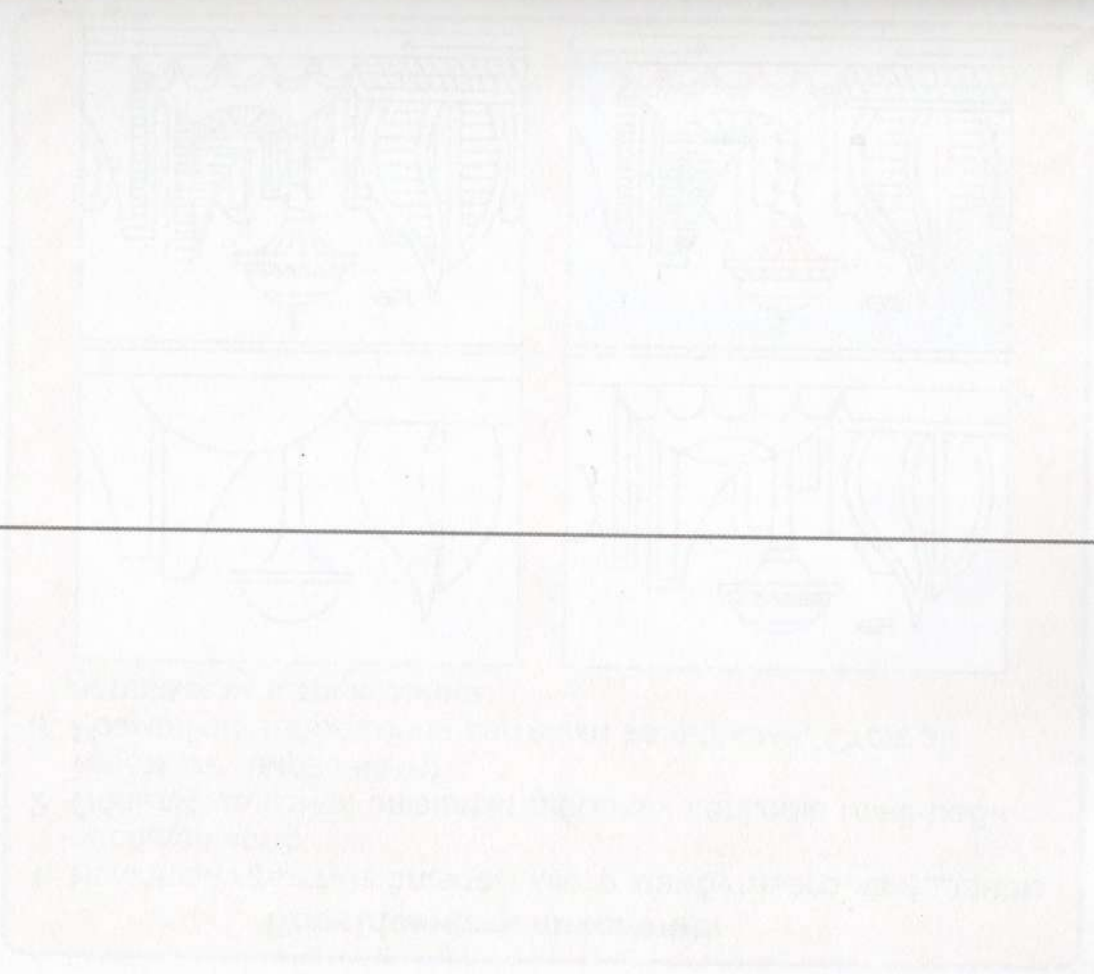
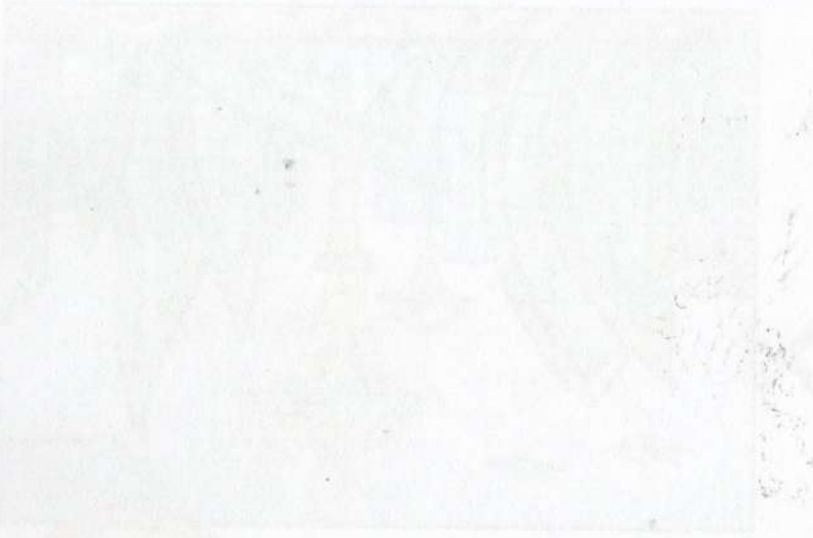
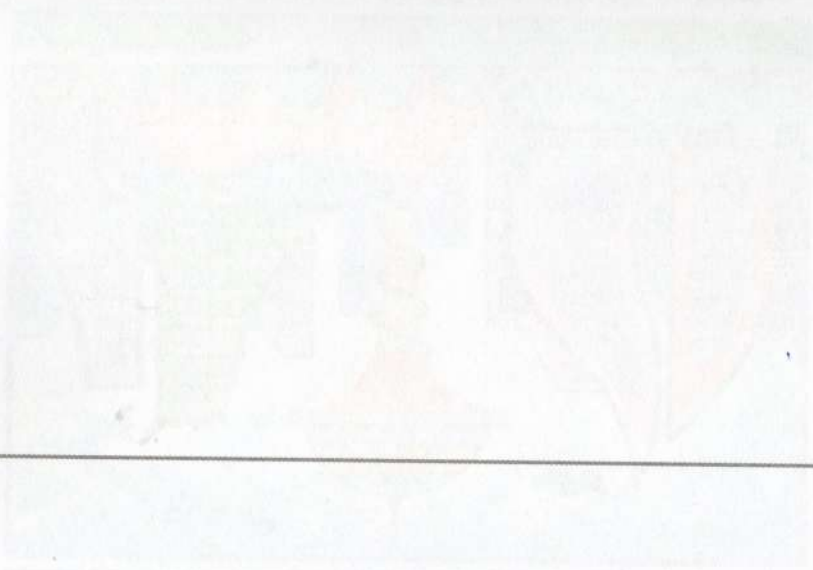

Намалюй африканську природу в стилі тінгатінга.

Послідовність виконання

1. Намалюй простим олівцем за поданою послідовністю африканських тварин та пейзаж.
2. Добери контрастні кольори та зафарбуй ними слонів і вечірнє небо.
3. Після висихання зафарбуй землю.
4. Обведи й замалюй чорним фломастером тварин заднього плану, стовбури та гілки дерев.
5. Чорною фарбою намалюй листя дерев.
6. Спini тварин зроби темнішими за допомогою чорної фарби як на зразку.

Faded text block, possibly a caption or description, located below the large illustration.

OTOPHTYSNAM OTOM

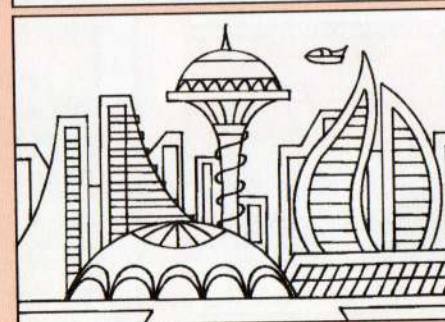
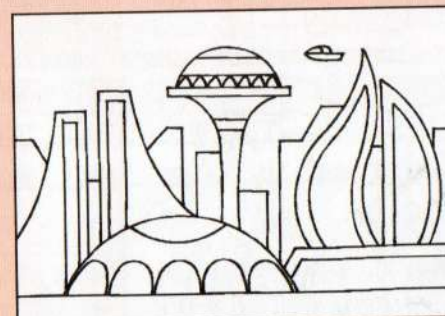
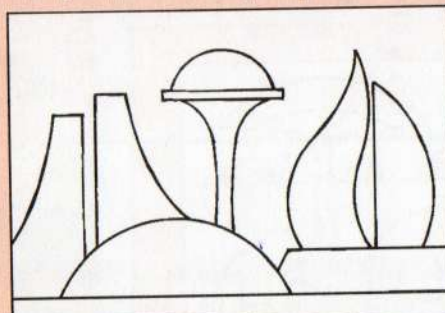

Уяви себе архітектором міста майбутнього. Поміркуй, якою може бути форма будинків (симетричною чи асиметричною, геометричною чи схожою на форми живої природи), їх висота, колір, матеріали, з яких вони будуватимуться.

Розглянь форму та колір будинків міста майбутнього.

Послідовність виконання

1. Намалюй простим олівцем місто майбутнього за поданою послідовністю.
2. Обведи малюнок олівцями дібраних кольорів (лінії роби товстими, виразними).
3. Розмалюй зображення світлими кольорами. Стеж за напрямком штрихування.

Намалюй місто майбутнього за зразком або власним задумом.

Зміст

Урок 1.	Мій рідний край 2	Урок 18.	Веселий гном 31
Урок 2.	Струнка сосна 4	Урок 19.	Листівка друзям 32
Урок 3.	Натюрморт із солодощами 6	Урок 20.	Ілюстрація до казки 34
Урок 4.	Осінній натюрморт 8	Урок 21.	Карнавал у Венеції 36
Урок 5.	Казкова квітка Петриківки 10	Урок 22.	Іспанський танець 38
Урок 6.	Пташка з калиною 12	Урок 23.	Полярне сяйво 40
Урок 7.	Міський пейзаж 14	Урок 24.	Тюльпанові поля 42
Урок 8.	Прогулянка містом 16	Урок 25.	Настінний розпис 44
Урок 9.	Український танець 17	Урок 26.	Великодній сувенір 46
Урок 10.	Карпатський краєвид 18	Урок 27.	Казковий павич 49
Урок 11.	Морський пейзаж 20	Урок 28.	Східний палац 50
Урок 12.	Ескіз рекламної вивіски 22	Урок 29.	Китайський ліхтар 52
Урок 13.	Стрічковий орнамент 24	Урок 30.	Портрет 54
Урок 14.	Новорічна прикраса 26	Урок 31.	Листівка для мами 56
Урок 15.	Новорічна листівка 27	Урок 32.	Африканські тварини 59
Урок 16.	Зимова річка 28	Урок 33.	Африканське розмаїття 60
Урок 17.	Макет годинника 30	Урок 34.	Місто майбутнього 62

В альбомі-посібнику використано репродукції художніх творів (їх фрагментів) та фото:

- с. 8 — *Наталія Познікір*. Натюрморт з букетом айстр (<http://web.archive.org/web/20210216073946/https://www.liveinternet.ru/users/5144129/post308161912/>);
Аркадій Зражевський. Натюрморт на вікні (http://web.archive.org/save/http://artmisto.com/paint/nature_art/16093-.html);
с. 12 — *Юлія Рожкова*. Пташка (https://web.archive.org/web/20210729063406/http://www.prostalogika.com/images/morfeoshow/rozkova_pr_r-2240/big/bird.jpg);
Наталія Статива-Жарко. Таріль «Серпень» (https://web.archive.org/web/20210728130220/https://uk.wikipedia.org/wiki/Статива-Жарко_Наталія_Львівна);
с. 17 — *Юрій Баліков*. Український танець (<http://museum.net.ua/day-in-history/29-04/>); *Едуард Павлов*. Танець (<http://parashutov.livejournal.com/212689.html>);
с. 20 — *Світлана Шинкаренко*. Яшмова бухта (<http://nday.te.ua/nam-povidomyly-jidemo-na-try-dni-vyyavylosya-na-vse-zhyttya-sphady-pro-avariyu-na-chaes/>);
Олександр Мілюков. Крим (<http://www.nastol.com.ua/beautiful/85951-milyukov-aleksandr-lastochkino-gnezdo-krym-gory-more-ayu-dag-yalta.html>);
с. 22 — *Ковані вивіски*. Фото (https://web.archive.org/web/20210728080940/https://connect.facebook.net/en_US/fbevents.js); <https://web.archive.org/web/20160126171813/http://www.livemaster.ru/topic/1556673-uzory-dlya-kviltin-g-ili-kovannye-starinnye-vyveski>);
с. 28 — *Валентин Безкоровайний*. Зимова ріка, *Михайло Гармашев*. Зима в лісі (фрагмент) (http://gallart.by/Mikhail_Germashev.html);
с. 30 — *Настінні годинники*. Фото (<http://demisroussos.net/jak-dekoruvati-budinok-dlja-oseni/>); (https://web.archive.org/web/20210728080940/https://connect.facebook.net/en_US/fbevents.js);
с. 32 — *Ейфелева вежа*. Фото (<https://web.archive.org/web/20210728142645/https://inbusiness.kz/ru/images/original/37/images/0cSP4c74.jpg>);
с. 36 — *Венеціанські маски*. Фото (<https://web.archive.org/web/20210728150511/https://www.tecnaria.com/wp-content/uploads/2015/12/carnevale-le-maschere-italiane-piu-popolari-e1454522985234.jpg>);
(https://web.archive.org/web/20210728150213/https://womanadvice.ru/sites/default/files/imagecache/width_660/images_zip/21/17_03_18/venecianskaya_maska_-_26_foto_krasivyh_sovremennyh_masok_venecianskogo_karnavala/foto4_venecianskaya_maska_kolombina.jpeg);
с. 40 — *Полярне сяйво*. Фото (https://web.archive.org/web/2020082323054/https://senfil.net/uploads/posts/2015-12/1451337634_2.jpg);
(<https://web.archive.org/web/20210728152352/https://dovidka.biz.ua/wp-content/uploads/2018/03/polyarne-syayvo.jpg>);
с. 42 — *Тюльпани Нідерландів*. Фото (https://web.archive.org/web/20210728153250/https://st.depositphotos.com/1038919/3377/i/600/depositphotos_33773157-stock-photo-dutch-windmill-over-tulips-field.jpg);
(https://web.archive.org/web/20200622025107/https://chance4traveller.com/wp-content/uploads/2020/04/7103499-kyokenkhof_otkryt_se11201702.jpg);
с. 52 — *Китайські ліхтарі*. Фото (https://web.archive.org/web/20210728163205/https://i2.wp.com/st03.kakprosto.ru/tumb/680/images/article/2011/6/11/1_525500e6e5cf7525500e6e5d37.jpg);
(<https://web.archive.org/web/20210728163646/https://media.gettyimages.com/photos/chengdu-park-with-red-chinese-lanterns-picture-id619043388?s=612x612>);
(<http://web.archive.org/web/20210728163646/https://media.gettyimages.com/photos/chengdu-park-with-red-chinese-lanterns-picture-id619043388?s=612x612>);
с. 60 — *Живопис Тінгатінга* (<http://web.archive.org/web/20210728165555/https://i.pinimg.com/236x/18/0a/6d/180a6dc30da2858cc46212160fba46f5--african-artists-art-paintings.jpg>).

В альбомі-посібнику на с. 2 використано роботи учениць тернопільських шкіл: *Марини Закричної* (ТЗОШ № 22), *Вікторії Корнійчук* (ТНВК ШПЛ № 2).